



SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA

TUTUSTU LÄNNENRATSASTUKSEEN!

Oppaan tekeminen kurssimateriaaliksi

TEKIJÄ: Outi Virtanen LA15SP

Koulutusala Luonnonvara- ja ympäristöala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Agrologin tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä Outi Virtanen	
Työn nimi Tutustu lännenratsastukseen. Oppaan tekeminen kurssimateriaaliksi.	
Päiväys	27.5.2019
Sivumäärä/Liitteet	31/1
Ohjaaja(t) Katriina Pylkkänen, Heli Wahlroos	
Toimeksiantaja Maria Astikainen Westernriding ay	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Lännenratsastus on tullut Suomeen 1980-luvulla ja sen suosio on kasvanut vuosien varrella. Lajin harrastajia on tällä hetkellä arviolta toista tuhatta. Lännenratsastuksen periaatteisiin kuuluvat hyvät hevosmiestaidot, jotta yhteistyö hevosen kanssa olisi mahdollisimman vaivatonta ja sen käsittely helppoa. Hyvillä hevosmiestaidoilla tarkoitetaan kykyä lukea hevosta ja ymmärtää sen luonnollisia perustarpeita ja käyttäytymistä, sekä hyödyntää näitä taitoja käytännössä. Lännenratsastus vaatii tarkkuutta ja hevosta ratsastetaan mahdollisimman pienillä avuilla, pääasiassa istunnalla ja pohkeella.</p> <p>Suomen Ratsastajainliitto on hyväksynyt lännenratsastuksen viralliseksi lajikseen vuonna 1994. Suomessa pääosin kilpailtavat lajit ovat all around -lajit ja reining. Tietoa lännenratsastuksesta on saatavilla melko vähän ja se on hajallaan internetissä. Koska koottua tietoa lännenratsastuksesta ei tällä hetkellä ole, syntyi idea tehdä opas kurssimateriaaliksi lännenratsastuksen keskeisimmistä asioista.</p> <p>Opinnäytetyö oli toiminnallinen kehittämistyö, jonka tavoitteena oli tehdä selkeä opas kurssimateriaaliksi toimeksiantajan käyttöön ja samalla kehittää lännenratsastuskurssien opetusta. Oppaaseen koottiin tietoa lännenratsastuksen periaatteista ja siitä millaista laji on Suomessa. Materiaalin tarkoituksena on tutustuttaa lukijansa lännenratsastuksen maailmaan, kertoen yleisesti varusteista ja esitellä Suomessa yleisimmin kilpailtavat lajit sekä lajin ympärillä toimivia järjestöjä. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Maria Astikainen Westernriding ay.</p> <p>Opinnäytetyön raportti sisältää teoriaosan lännenratsastuksesta ja prosessin kuvauksen oppaan tekemisestä. Valmis opas löytyy liitteenä raportin lopusta. Oppaan tekeminen aloitettiin sisällön suunnittelulla toimeksiantajan toiveisiin pohjautuen, jonka jälkeen tietoa lähdettiin kokoamaan Word-tiedostoon. Tekstin edetessä, sen tueksi valittiin sopivat valokuvat. Lopullinen opas tehtiin Adoben InDesign 2019 -ohjelmalla, jotta siitä tulisi mahdollisimman ammattimaisen näköinen. Visuaalisuuteen panostettiin useilla laadukkailla kuvilla sekä yhdellä teemavärillä. Väriksi valikoitui rauhallinen ja luonnonläheinen vihreä, joka sopi aiheeseen hyvin.</p> <p>Toimeksiantaja pystyy käyttämään opasta lännenratsastuksen kurssien opetuksen tukena, joko tulostamalla oppaan tai antamalla pdf-tiedoston asiakkaiden käyttöön, jolloin sitä voi lukea myös mobiililaitteella. Aiheena lännenratsastus on laaja, joten siitä voisi tulevaisuudessa tehdä enemmänkin opetusmateriaalia. Materiaaleissa voisi syventyä johonkin aihealueeseen tarkemmin esimerkiksi ratsastajan apuihin tai kilpailusääntöihin ja -ratoihin.</p>	
Avainsanat lännenratsastus, hevonen, opas	

Field of Study Natural Resources and the Environment			
Degree Programme Degree Programme in Agriculture and rural Industries			
Author(s) Outi Virtanen			
Title of Thesis Get to know western riding. Making a guide for course material.			
Date	27.5.2019	Pages/Appendices	31/1
Supervisor Katriina Pylkkänen, Heli Wahlroos			
Client Organisation /Partners Maria Astikainen Westernriding ay			
<p>Abstract</p> <p>Western Riding has come to Finland in the 1980s and has grown in popularity over the years. At this moment, there are about a few thousand hobbyists around western riding. Western riding principles include good horsemanship skills to make the collaboration and horse handling as easy as possible. Good horsemanship skills mean a gift to read horse, understand its natural behavior and needs and be able to use these skills in practice. Western riding requires precision and the horse is ridden with the smallest possible help, mainly sitting and with legs.</p> <p>The Finnish Equestrian Federation has approved western horse riding as an official sport in 1994. The main competing sport in Finland are all around and reining. There is little information about western riding and it is scattered over the internet. Because there is currently no compilation of western riding information, an idea was created to make a guide to course material on the most essential things in western riding.</p> <p>The thesis was a functional development work aimed at making a clear guide to course material for the client's use and at the same time developing the teaching of western riding courses. The guide was compiled with information on the principles of western riding and what kind of western riding sport is in Finland. The purpose of the material is to familiarize the reader with the world of western riding, telling about equipment in general and presenting the most competing sports in Finland and organizations around the western riding. The project was commissioned by Maria Astikainen Westernriding ay.</p> <p>The report contains a theoretical part western riding and the steps of making a guide. The completed guide can be found at the end of the report. Creating a guide was started with content design based on the client's wishes. The information was collected in a Word file and as the text progressed, suitable photographs supported it. The final guide was made with Adobe's InDesign 2019 program to make it as professional as possible. Visuality was focused on many of high quality images and one theme color. It was a peaceful and natural green that matched the subject well.</p> <p>The client company can use the guide at western riding courses, either by printing a guide or by providing a pdf file to customers, so that it can also be read on a mobile device. The subject of western riding is wide, so more teaching material could be made in the future. In the materials, one could go deeper into one of the topics for example, the rider's helps or competition rules and tracks.</p>			
<p>Keywords western riding, horse, guide</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	LÄNNENRATSASTUS LAJINA	6
2.1	Lännenratsastus Suomessa	6
2.2	Lännenratsastuksen periaatteita	11
2.3	Varusteet	15
2.4	Järjestöt	19
3	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	21
3.1	Työn tausta ja tavoite	21
3.2	Työprosessin aikataulu ja dokumentointi	22
3.3	Työn eettisyys ja luotettavuus	23
3.4	Oppaan toteutus	23
4	PÄÄTÄNTÖ.....	28
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	30
	LIITE 1: TUTUSTU LÄNNENRATSASTUKSEEN! -OPAS	32

1 JOHDANTO

Lännenratsastus on monipuolinen harrastus ja sen parista löytyy useita erilaisia lajeja. Suomessa kilpailtavat lajit ovat all around -lajit ja reining. All around -lajeihin kuuluvat esimerkiksi trail, jossa suoritetaan erilaisia tehtäviä portin aukaisemisesta peruutus- ja puomitehtäviin sekä western horsemanship -luokka, jossa arvioidaan hevosen ja ratsastajan yhteistyötä. Suomen Ratsastajainliitto on hyväksynyt lännenratsastuksen viralliseksi lajiksi vuonna 1994. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

Suomessa lännenratsastus on kehittynyt 1980-luvulta, ja se on tänä päivänä tavoitteellisempaa kuin lajin alkuaikoina. Kasvava harrastajamäärä myös helpottaa lajin harrastamista ja kilpailujen järjestämistä. Tällä hetkellä lajin parissa on arviolta toista tuhatta harrastajaa. Uusia lännenratsastustalleja on tullut lisää, lähinnä kuitenkin harrastetalleja. Laji pohjautuu karjapaimenten käytännön työhön, mutta on nykypäivänä yhdistelmä modernia ratsastusta ja perinteisiä hevosmiestaitoja. (Astikainen 2019.)

Tämän opinnäytetyön aiheena on tehdä opas kurssimateriaaliksi lännenratsastuksesta. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Maria Astikainen Westernriding ay, jolta työn aihe on saatu suoraan. Astikaisella on lännenratsastuskoulu, jossa hän järjestää eritasoisia kursseja ja valmennuksia sekä tarjoaa viikoittain ratsastustunteja. Lisäksi hän käy pitämässä kursseja ja valmennuksia ympäri Suomea. Astikainen kertoi, että luotettava tieto lännenratsastuksesta on internetissä hieman hajallaan ja olisi hyvä, jos se koottaisiin yhdeksi koulutusmateriaaliksi, joka olisi tarvittaessa mahdollista tulostaa. Näin syntyi idea tehdä lännenratsastuksen opas harrastajille, joilla ei ole aiheesta juurikaan vielä tietoa kertynyt.

Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä selkeä opas kurssimateriaaliksi toimeksiantajan käyttöön. Opissa kuvaillaan lännenratsastuksen periaatteita ja lännenratsastuksen toimintaa Suomessa. Materiaalin tarkoituksena on perehdyttää lukijansa lännenratsastuksen maailmaan kertoen yleisesti varusteista sekä esitellä Suomessa yleisimmin kilpailtavat lännenratsastuksen lajit.

2 LÄNNENRATSASTUS LAJINA

Lännenratsastus pohjautuu karjapaimenten käytännön työhön. Nykyään lännenratsastus on kuitenkin yhdistelmä perinteisiä hevostaitoja ja modernia ratsastusta, jossa on laaja valikoima erilaisia lajeja. Toisinaan saattaa törmätä siihen ennakkokäsitykseen, että laji olisi villiä rodeota tai pelkkää narunpyörittelyä. Näin ei kuitenkaan ole vaan lännenratsastus on monipuolinen laji, jossa opetellaan työskentelemään yhteistyössä hevosen kanssa hyviä hevostaitoja hyödyntäen. Lännenratsastus sopii ratsastajille, joita kiinnostaa kokonaisuus. Se on myös laji, jossa on hyvin siedätetyt ja koulutetut hevoset, mikä tekee siitä turvallisen harrastuksen. Laajan lajikirjon vuoksi jokaiselle löytyy sopiva laji niin hevoselle kuin ratsastajallekin. (Astikainen 2019.)

Hevonen on työkaveri, jonka täytyy reagoida kevyesti ratsastajan pyyntöihin ja oma-aloitteisesti tehdä oma osansa työstä ilman jatkuvaa kontrollointia. Laji tähtää käytännöllisyyteen ja vaivattomuuteen, minkä vuoksi siinä korostuvat kestävyys, mukavuus, keveys ja ratsukon välinen tasavertainen yhteistyö. Lajia voi harrastaa minkä rotuisella hevosella tahansa, vaikka kilparadoilla yleensä nähdäänkin quarter- ja paint-hevosia sekä appaloosa hevosia. Suomessa lännenratsastus on ollut Suomen Ratsastajainliiton (SRL) hyväksymä virallinen laji vuodesta 1994. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

Lännenratsastuksessa kilpailtavia lajeja löytyy toistakymmentä, ja niistä voi valita itselleen ja hevoselleen sopivimman lajin. Vaihtoehtoja on hevosten esittämisestä ja rakennearvosteluista hevostaito- ja karjankäsittelyluokkiin. Lännenratsastuksen kuninkuuslaji on reining, joka on ainut FEI:n (Kansainvälinen Ratsastajainliitto) hyväksymä laji. Siinä ratsastetaan laukassa ennalta määrätty ohjelma, joka sisältää tempon vaihdoksia laukkaympyröillä, laukanvaihtoja, nopeita käännöksiä, liukupysähdyksiä ja peruutuksia. Keskeisimmät Suomessa kilpailtavat lajit jakautuvat reiningiin ja all around -lajeihin. All around -lajeihin kuuluvat esimerkiksi trail, ranch trail, ranch riding, western riding, western horsemanship ja western pleasure. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

2.1 Lännenratsastus Suomessa

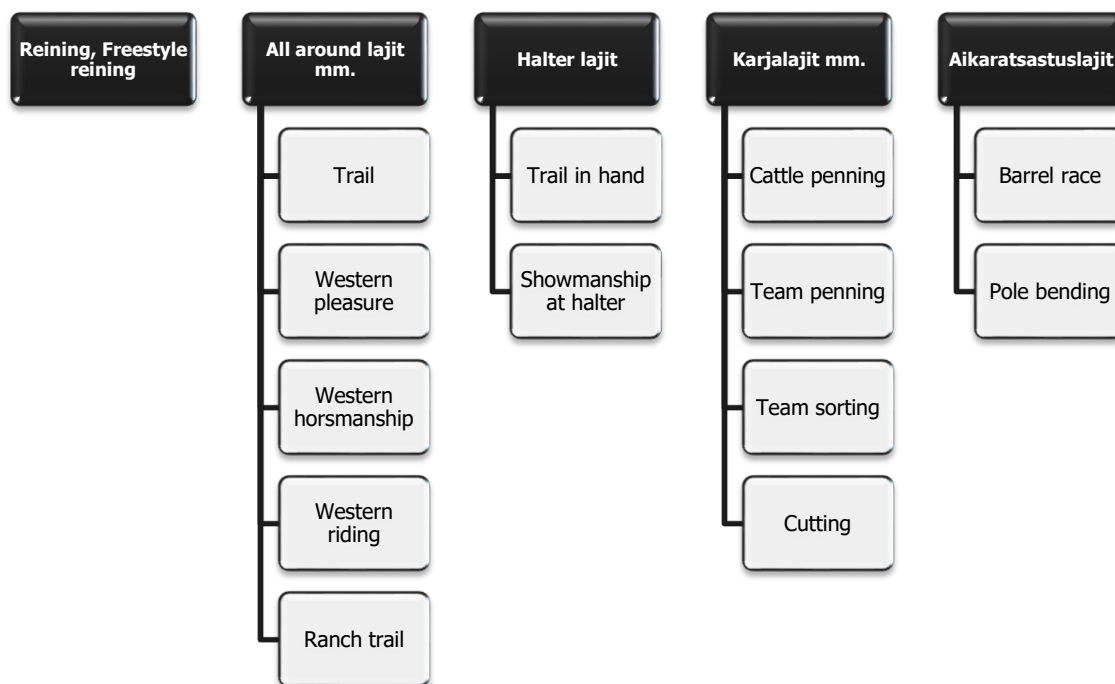
Suomeen lännenratsastus on tullut 1980-luvulla ja se on pikkuhiljaa kehittynyt tavoitteellisempaan suuntaan. Nykyään lajissa on enemmän kansainvälisestikin menestyneitä kilparatsastajia kuin alkuaikoina ja on tyypillistä, että erikoistutaan tiettyyn lajiin, esimerkiksi reiningiin tai vaikka trailiin. Aikaisemmin 1990-luvulla oli tavanomaista, että kaikki harrastivat kaikkia lajeja. Silloin täytyi olla myös oma hevonen ja valmis matkustamaan pitkänkin matkan päähän, jotta pystyi lännenratsastusta harrastamaan. Nykyään harrastepuolella on enemmän talleja ja lajiin koulutettuja hevosia mikä helpottaa lajin harrastamista. Muutamana viime vuotena on ollut vähemmän lännenratsastuskilpailuja, mutta näin on ollut myös este- ja kouluratsastuksessakin. Suomessa lännenratsastuksen harrastajia on tällä hetkellä muutama tuhat. Kiinnostus lajia kohtaan on kasvussa ja uusia talleja tulee koko ajan. Tallit ovat pääasiassa harrastetalleja. Varsinaisia lännenratsastuskouluja on Suomessa muutamia. (Astikainen 2019.)

Ensimmäiset SM-kisat järjestettiin vuonna 1999, jonka jälkeen seuraavat SM-kilpailut olivat vuonna 2007 (Western Riders Finland 2015). Suomessa järjestettäviä eritasoisia kilpailuja on vuosittain parikymmentä. Kilpailusäännöt on soveltaen käännetty American Quarter Horse Associationin (AQHA), kansainvälisen reining-yhdistyksen (NRHA) ja Kansainvälisen Ratsastajainliiton (FEI) säännöistä. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

Kilpailujärjestelmässä luokkia on viisi, joista 1-tason kilpailut ovat alimmaisella tasolla. Edetäkseen luokissa eteenpäin ratsastajalla täytyy olla tietty määrä hyväksytyjä suorituksia edellisellä tasolla. Lisäksi tallit ja seurat järjestävät epävirallisia harjoitus- ja tallikilpailuja sekä ratsastusleirien yhteydessä pidettäviä leirikisoja. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

Omien taitojen kehittymistä voi testata hevostaito- ja ratsastusmerkkejä suorittamalla. Merkit ovat eritasoisia tehtäväkokonaisuuksia ja ratsastusmerkkejä voi suorittaa joko ratsastustuntien, -leirien tai kilpailujen yhteydessä. Hevostaitomerkkisuorituksia tehdään yleensä hevoskerhoissa, hevostaitotapahtumissa tai ratsastusleireillä. Hevostaitomerkit mittaavat osaamista seitsemällä eri osa-alueella, jotka liittyvät hevosen hoitoon, lääkintään, ruokintaan ja maastakäsittelyyn. SRL:n jäsenseurat ja -tallit järjestävät merkkisuorituksia. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

Lännenratsastuksessa on useita eri lajeja (kuvio 1). Ne voidaan jakaa all around -lajeihin, halter lajeihin, reiningiin, aikaratsastuslajeihin ja karjalajeihin. Vauhdikkaimpia lajeja ovat reining sekä aikaratsastuslajit barrel racing ja pole bending, myös karjalajit ovat vauhdikkaampia. Halter lajeissa hevosen kanssa työskennellään maastakäsin. All around -lajeista trailissa ja ranch trailissa tehdään erilaisia tehtäviä esimerkiksi portin avaaminen ja puomien ylityksiä, kun taas western pleasuressa arvioidaan hevosen liikkeiden ja askeleiden laatua ja western horsemanship -lajissa arvostellaan ratsukon yhteistyötä erilaisissa liikkeissä sekä molempien ulkoista olemusta. Keskeisimmät kilpailtavat lajit Suomessa ovat reining ja all around -lajit. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)



KUVIO 1. Länneratsastuksen eri lajeja

Western riding on yksilösuorituslaji, jossa ratsukko tekee useita laukanvaihtoja suoralla tai serpentiinuralla. Lisäksi ohjelmaan kuuluvat puomin ylitys ja peruutus. Hevosta ratsastetaan kevyellä ohjastuntumalla tai kohtuullisen löysin ohjin. Arvostelussa keskitytään hevosen askellajien laatuun, kuuliaisuuteen ja luonteeseen sekä laukanvaihtojen sujuvuuteen. Hevosen tulee olla herkkä, hyvätaipainen, irtonaisesti ja kevyesti liikkuva ja esiintyä sopivassa tempossa. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

Ranch riding -lajin tarkoituksena on esitellä hevosen monipuolisuutta, asennetta ja liikettä jäljitellen ranch-hevosen työskentelyä. Lajissa arvostetaan hevosen kuuliaisuutta, täsmällisyyttä ja ratsukon yhteistyötä. Kilpailussa ratsukko suorittaa radan yksitellen ja rataan kuuluu pakollisia ja valinnaisia liikkeitä. Pakollisia askellajeja ovat käynti, ravi ja molempiin suuntiin ratsastettava laukka sekä pysähdys ja peruutus. Lisätty ravi ja laukka täytyy olla ainakin yhteen suuntaan, lisätyssä ravissa on sallittua keventää. Valinnaisia liikkeitä ovat side-pass, käännökset 360 astetta tai enemmän, laukanvaihto, puomin tai puomien ylitys käynnissä, ravissa tai laukassa tai jokin muu ranch-hevoselle sopiva liike. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)

Trailissa radalla on vähintään kuusi erilaista tehtävää ja lajin arvostelu perustuu siihen, kuinka ratsukko suoriutuu niistä. Arvostelussa painotetaan hevosen käyttäytymistä ja tapaa reagoida ratsastajan apuihin. Ratsukolla on radan alussa 70 pistettä ja tehtävistä annetaan tehtäväkohtaisesti joko

plus- tai miinus pisteitä. Rata suoritetaan yksilötehtävänä. Trail-radana pakollisina tehtävinä ovat portin aukaiseminen, sen läpi kulkeminen ja portin sulkeminen (kuva 1), puomien ylittäminen sekä peruutuseste. Erilaisia peruutusesteitä ovat esimerkiksi peruuttaminen vähintään kolmen merkin ympäri, suora peruutuseste tai L- tai U-kirjaimen mallinen este. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)



KUVA 1. Portin sulkeminen trail-radalla. (Mustonen 2017-09-03.)

Trail ja ranch trail pohjautuvat molemmat karjapaimenen työhön. Molemmissa arvostellaan tehtävistä suoriutumista. Ranch trailissa tehtävät ovat trailia monipuolisempia. Ranch trailin tarkoituksena on osoittaa lännenhevosen monipuolisuutta ja suoriutumista erilaisista työtehtäviin verrattavista tehtävistä radalla. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)

Western pleasuressa pääpaino arvostelussa on hevosen liikkeen ja askeleen laadussa. Ratsastaja esittää hevosen löysin ohjin, kuitenkin kontrollin ja kontaktin säilyttäen. Lisäksi askeleen on oltava matkaa voittava ilman suurempia ponnistuksia ja hevonen liikkuu kaikissa askellajeissa tasapainoisesti, eteenpäin pyrkivästi, vapaasti sekä säännöllisesti. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.) Kilpailuissa western pleasure -luokassa kaikki ratsukot ovat kentällä yhtä aikaa. Kilpailijat ratsastavat määrättyssä askellajissa uraa kiertäen ja edessä olevan ratsukon voi kiertää uran sisäpuolelta. Voltti ja radan poikki ratsastaminen katsotaan rikkeeksi, ja ne aiheuttavat ratsukon hylkäämisen. Ratsukot esittävät molempiin suuntiin käyntiä, ravia ja laukkaa lisäksi luokkaan kuuluu myös pysähtyminen ja peruuttaminen. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)

Western horsemanship -lajissa (kuva 2) arvostellaan ratsukon yhteistyötä ja ulkoista olemusta. Huomiota kiinnitetään ratsastajan perusistuntaan, liikkeiden täsmälliseen ja pehmeään suorittamiseen niin hevosen kuin ratsastajankin. Luokkaan kuuluu kaksi osaa, yksilöohjelma sekä ryhmäosuus eli railwork, jossa kaikki ratsukot ovat kentällä yhtä aikaa. Yksilöohjelmassa liikkeinä voi olla käynti, jog, ravi, lisätty ravi, laukka, lisätty laukka suoralla linjalla sekä kaarteita, serpentiinejä, ympyröitä ja kahdeksikkoja. Ryhmäosuus koostuu käynnistä, jogista ja laukasta vähintään yhteen suuntaan, lisäksi ratsukoita pyydetään peruuttamaan jossakin vaiheessa luokkaa. Tuomarit huomioivat arvostelussa muun muassa hevosen halukkuutta suorittaa vaaditut liikkeet, ratsastajan istuntaa ja apujen käyttöä, siirtymien täsmällisyyttä ja pehmeyttä sekä hevosen kuntoa ja yleistä terveydentilaa. Ratsastajalla on kevyt ohjastuntuma, mutta tarvittaessa välitön kontrolli pienellä liikkeellä. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.) Ratsastajan on pukeuduttava sääntöjen mukaiseen western-asuun, ja ulkoasun on oltava siisti ja huoliteltu. Ryhmäosiossa ei saa ratsastaa liian lähellä toista ratsukkoa, ohitus tehdään sisäkautta ja voltit sekä radan poikki ratsastaminen ovat kielletty. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)



KUVA 2. Western horsemanship ratsukko (Mustonen 2017-09-03.)

Reining on ainut FEI:n hyväksymä lännenratsastuslaji ja sitä pidetään lännenratsastuksen kuninkuuslajina (kuva 3). Siinä ratsastetaan yksilösuorituksena ennalta määrätty ohjelma laukassa, joka sisältää laukkaympyröitä hitaassa ja nopeassa tempossa, laukanvaihtoja, nopeita käännöksiä (roll-back ja spin), liukupysähdyksiä (sliding stop) ja peruutuksia. Lajissa arvioidaan ratsukon yhteistyötä,

ratsastajan avut ovat mahdollisimman huomaamattomia ja hevonen on hyvin kontrolloitu sekä yhteistyöhaluinen suorittamaan tehtävät. Kilpailussa arvioinnissa saa lisäpisteitä erityisen sujuvasta etenemisestä, pitkistä liukupysähdyksistä sekä nopeista spineistä. (Suomen Ratsastajainliitto s.a.)



KUVA 3. Maria Astikainen ja ruuna Antarismartin, sliding stop (Astikainen 2016-08-13.)

2.2 Länneratsastuksen periaatteita

Nykypäivän länneratsastuksen juuret ulottuvat 1800-luvun Yhdysvaltojen länsiosiin ja ajanjaksoon, jolloin toimivia karjatiloja oli vielä paljon. Vaikutteita amerikkalaiset karjapaimenet saivat espanjalaisesta ratsastustyylistä Meksikon karjapaimenilta (*vaqueros*) ja hevostiemiehiltä. Lännerhevosia on perinteisesti ratsastettu yhdellä kädellä, koska toisen on täytynyt olla vapaana esimerkiksi lasso heittämistä varten. Lisäksi satulan täytyi olla tukeva, jotta siinä oli hyvä istua pitkiäkin aikoja. (Hill 2004.)

Luonnolliset hevostiemiestaidot ovat oleellinen osa länneratsastuksen periaatteita. Koska länneratsu on karjapaimenen läheisin työkaveri, sen kanssa työskentelyn täytyy olla vaivatonta ja helppoa käytännön syistä johtuen. Sama pätee myös harraste- ja kilpahevosiin länneratsastuksessa. Luonnollisilla hevostiemiestaidoilla tähdätään sujuvaan arkeen hevosen kanssa hyödyntäen ja ymmärtäen sen luontaisia ominaisuuksia sekä sen käytöstä saalis- ja laumaeläimenä. Henkilö, jolla on hyvät hevostiemiestaidot, osaa lukea hevosen kehonkieltä, liikkeitä ja eleitä ja osaa reagoida niihin tavalla, jonka hevonen ymmärtää. Hänellä on myös tietoa hevosen lajityypillisistä ja luonnonmukaisista tarpeista kuten oikeanlaisesta ravinnosta, sopivasta liikunnan määrästä sekä kasvatuksen, koulutuksen ja jokapäiväisen hoidon tarpeesta. Hevostiemiestaidoilla tavoitellaan rentoa, keskittyneitä, luottavaista, ihmistä kunnioittavaa ja elämäänsä tyytyväistä hevosta (kuva 4). (Finn 2018, 34.)



KUVA 4. Elämäänsä tyytyväinen hevonen (Mustonen 2017-09-26.)

Ulkopuolisen silmiin lännenratsastus saattaa näyttää helpolta, mutta työskentely vaatii tarkkuutta ja hevosta tulee ratsastaa mahdollisimman pienillä avuilla. Lännenhevosta ohjataan pääasiassa istunnalla ja pohkeella. Ohjia käytetään vähemmän ja silloinkin on käytössä kaulaohjaus, ei niinkään kuolaimen kohdistuva paine. Lännenratsastuksen periaatteet käyvät mihin tahansa ratsastuksen lajiin, kun tavoitellaan kevyin avuin hyvässä tasapainossa kulkevaa ja ympäristöön rauhallisesti suhtautuvaa hevosta. Hevosen kanssa työskenteleminen maastakäsin kuuluu myös lännenratsastukseen. Hevoselle opetetaan keskittymistä ihmiseen ja tämän kanssa toimimiseen, pohjautuen hevosen luontaiseen käyttäytymiseen. Koulutuksen täytyy olla johdonmukaista ja reilua. Ihmisen tehtävä on korjata, vahvistaa, kehua ja palkita hevosta lukien tämän kehon kieltä ja vastaten siihen. (Finn 2018, 33,35.)



KUVA 5. Lännenhevosta pyritään ratsastamaan yhdellä kädellä (Mustonen 2017-09-03.)

Lännenratsastus eroaa englantilaisesta ratsastustyylistä lähinnä sen suhteen, että hevosta pyritään ratsastamaan yhdellä kädellä pidemmillä ohjilla ja hevonen ratsastetaan pidempään muotoon kuin perinteisessä ratsastustyyliissä (kuva 5). Lisäksi lännenratsastuksessa hevosen ja ratsastajan varusteet sekä ratsastajan avut ovat erilaiset. Lännenhevosta ratsastetaan "paine pois" periaatteella sekä painoavuilla. Paine poistetaan heti, kun hevonen tekee mitä siltä vaaditaan ja sen jälkeen sen annetaan työskennellä rauhassa. (Astikainen 2019.)

Lännenratsastuksessa käytetään myös kaulaohjausta (neck rein), kun vasen ohja koskettaa hevosen kaulaa se kääntyy oikealle ja vasemmalle kääntymisessä päinvastoin eli paineesta pois päin. Ratsastajan käsi ei kuitenkaan saa ylittää hevosen kaulaa liioitellusti vaan avut ovat mahdollisimman huomaamattomat. Lännenhevoset koulutetaan kulkemaan löysillä ohjilla ja kantamaan itsensä. (Astikainen 2019.)

Kuitenkaan kumpikaan ratsastustyyli ei pois sulje toisiaan vaan niitä voi harrastaa rinnakkain. Koska lännenratsastuksessa tavoitteena on ratsastaa yhdellä kädellä löysillä ohjilla sekä pienillä avuilla käytetään hevosella kankikuolainta sen vipuvaikutuksen vuoksi. Kilpailuissa alemmilla tasoilla voi ratsastaa kuolaimettomilla suitsilla 2-tasoon asti 4–5-vuotiailla hevosilla. Tätä mahdollisuutta ei ole esimerkiksi kouluratsastuksessa. (Astikainen 2019.)

Kangella ratsastettaessa käsi on ohjien ympärillä kevyesti nyrkissä, ohjat tulevat käteen peukalon ja etusormen välistä ja poistuvat pikkusormen ja kämmenen välistä (kuva 6). Etusormea saa pitää ohjien välissä ja ohjien päiden on roikuttava ohjaskäden puolella. Kilpailuissa ohjaskäden on pysyttävä samana koko kilpailusuorituksen ajan, paitsi trailissa ja ranch trailissa, jossa ohjaskättä voi vaihtaa, mikäli esteen suorittaminen sitä vaatii. Ohjiin ei saa koskea yhtä aikaa molemmilla käsillä paitsi ohjaskättä vaihtaessa, ellei eri kilpailulajien arvosteluperusteissa muuta määrätä. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)



KUVA 6. Ohjasote kangella ratsastettaessa (Mustonen 2017-09-02.)

Nivelellä ratsastettaessa kädet ovat kevyesti nyrkissä peukalot päällimmäisenä ohjan ympärillä (kuva 7). Ohjat tulevat käsiin pikkusormen ja kämmenen välistä ja poistuvat peukalon ja etusormen välistä. Ohjat saa siirtää yhteen käteen esteen suorittamisen ajaksi trailissa ja ranch trailissa, mikäli esteen suorittaminen, esimerkiksi portin avaaminen, sitä vaatii. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)



KUVA 7. Ohjasote nivelkuolaimella ratsastettaessa (Mustonen 2017-08-19.)

2.3 Varusteet

Lännenratsastuksessa hevosen varusteisiin kuuluvat suitset, lännensatula, pad (satulan alunen) sekä lisävarusteina voi olla rintaremmi ja takavyö (kuva 8). Suitsissa ei ole turparemmiä, ja kuolaimena käytetään nivel- tai kankikuolainta. Ohjat ovat avo-ohjat eli päistään irralliset. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)



KUVA 8. Hevosen varusteet (Mustonen 2017-09-25.)

Nivelkuolaimella ratsastettaessa ohjat ovat kahdessa kädessä, kun taas kankikuolaimella pyritään ratsastamaan pääsääntöisesti yhdellä kädellä. Lajiin kuuluvat myös kuolaimettomat suitsit kuten sidepull, bosal ja hackamore, joita käytetään varsinkin nuorten hevosten ratsastamiseen. (Astikainen 2019.) Kilpailuissa hevosta on ratsastettava nivelkuolaimella, kankikuolaimella tai bosalilla. Suitsitus on määrätty kilpailusäännöissä ja se riippuu missä luokassa kilpaillaan. Turpahihnaa suitsissa ei saa olla kilpailun aikana. Nivel- ja kankikuolaimella ratsastaessa käytetään avo-ohjia. Nivelkuolain eli snaffle bit on tavanomainen kuolain (kuva 9), jonka kuolainrenkaat voivat olla D-malliset, oliivit tai pyöreät. Kilpailuissa nivelkuolaimella ratsastettaessa ohjia pidetään molemmissa käsissä ja ohjien päät roikkuvat ristissä hevosen kaulan molemmin puolin. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)



KUVA 9. Nivelkuolain (Mustonen 2017-09-25.)



KUVA 10. Kankikuolain (Mustonen 2017-09-27.)

Kankikuolain eli curb bit (kuva 10) on kuolain, jossa on yhtenäinen tai jaettu suokappale ja vivut, jotka vaikuttavat vipuvarren tavoin ja ne voivat olla joko kiinteät tai liikkuvat. Kankikuolaimen kanssa on käytettävä kuolainketjua tai -hihnaa, joka on valmistettu nahasta, tekstiilistä, metalliketjusta tai näiden yhdistelmästä. Kankikuolaimilla ratsastetaan yhdellä kädellä kilpailuissa. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)

Ratsastettaessa käytetään lännensatulaa, jossa on selvästi erottuva etukaari, nuppi, korkea takakaari ja leveät helmat. Satulan muoto ja koristelu vaihtelee lajista riippuen ja jalustimet voivat olla erilaisia. Esimerkiksi pleasure-satulat ovat usein koristeellisia (kuva 11), kun taas cutting-satulat ovat pelkistetympiä koristeiden osalta. Reining-satuloissa on matalampi etu- ja takakaari kuin cutter-satuloissa sekä eteen ja taakse vapaana liikkuvat fenderit (jalustinhihnat). Roping ja ranch-satuloissa on matalin takakaari verraten muihin satuloihin. (Hill 2004.)



KUVA 11. Pleasure-satuloita (Astikainen 2017-08-18.)

Lännenratsastuksessa ratsastaja pukeutuu ratsastukseen soveltuviin vaatteisiin (kuva 12). Alkuun käyvät esimerkiksi perinteiset ratsastushousut ja saappaat. Lännenratsastajat suosivat kuitenkin ratsastukseen suunniteltuja farkkuja ja ratsastusbuutteja, joissa on oikeanlainen pohja ja kanta. Raippaa harvemmin käytetään lännenratsastuksessa. Kokeneemmat ratsastajat voivat käyttää lajin mukaisia pehmeitä rissakannuksia. Kypärän käyttö on aina suositeltavaa kaikille ja kisoissa alemmilla tasoilla se on pakollinen. Ylemmissä kilpailuluokissa voi käyttää western-tyylistä lierihattua niin sanottua stetsonia. (Astikainen 2019.)



KUVA 12. Ratsastajan varusteet (Virtanen 2019-03-17.)

Kilpailuissa ratsastajalta vaaditaan pitkähihainen kauluspaita, pitkälahkeiset housut, lännenhattu tai turvakypärä sekä buutsit. Lisäksi vapaavalintaisia asusteita ovat kannukset, chapsit, käsineet, liivi tai pusakka, joka sopii western tyyliin (Suomen Ratsastajainliitto 2019.) Kilpailuissa ratsastajan ja hevo-
sen varusteet valitaan yleensä väreiltään yhtenäisiksi (kuva 13).



KUVA 13. Kilpailuvarusteet (Mustonen 2017-09-03.)

Kilpailuissa kentällä tai verryttelyalueella ratsastajalla on oltava päässään lännenhattu tai turvakypärä. Youth-kilpailijoilla turvakypärän käyttö on aina pakollista kaikissa luokissa ja 1-tason kilpailuluokissa on kaikkien käytettävä turvakypärää. Turvakypärä tulee olla kiinnitettynä asianmukaisesti. (Suomen Ratsastajainliitto 2019.)

2.4 Järjestöt

American Quarter Horse Association (AQHA) on Amerikan Quarterhevosyhdistys, joka perustettiin Teksasissa vuonna 1940. Yhdistys on maailman suurin rotujärjestö, sen pääkonttori sijaitsee Amarillossa, Teksasissa. Yhdistyksen yksi päätehtävistä on huolehtia rodun rekisteröinnistä ja sukutaulusta, säilyttäen rodun ominaisuudet (kuva 14). Lisäksi yhdistys tarjoaa erilaisia palveluita jäsenilleen, mitkä edistävät ja kannustavat quarterhevosen omistamista. Tällaisia ovat esimerkiksi erilaiset koulutusohjelmat, materiaalit ja opetussuunnitelmat. Kilpailulajeja, jotka ovat AQHA:n alaisuudessa, on yli 20 erilaista. Joten jokaiselle löytyy jotain tasosta ja iästä riippumatta. (AQHA s.a.)



KUVA 14. Quarter tamma ja varsa (Mustonen 2017-09-25.)

Suomessa toimii AQHA:n kansainvälinen alayhdistys, Suomen Quarterhevosyhdistys. Se on perustettu vuonna 1997, ja sen tarkoituksena on toimia quarterhevosten etujärjestönä Suomessa. Tavoitteena on tehdä quarterhevokset tunnetuksi Suomessa ja antaa tietoa rodusta siitä kiinnostuneille henkilöille. Jäseneksi voivat liittyä kaikki quarterhevosen omistajat sekä rodusta muuten kiinnostuneet ihmiset. (SQHY s.a.)

American Paint Horse Association (APHA) on maailman toiseksi suurin rotujärjestö, jolla on jäseniä yli 59 maassa. Paint-hevosia on rekisteröity APHA:n rekisteriin yli miljoona ympäri maailman. Järjestön pääkonttori sijaitsee Texasin Forth Worthissa. Paint-hevoset ovat rakenteeltaan karjahevostyyppisiä ja väritykseltään lehmänkirjavia (kuva 15). Hevosen väri on keskeinen ominaisuus rodulle, kuitenkin hevosen tulee täyttää tarkat puhdasrotuisuusvaatimukset. Jotta hevonen voidaan rekisteröidä APHA:an täytyy hevosen toisen vanhemmista olla rekisteröity American Quarter Horse Associationin, Jockey Clubin (englantilainen täysiverinen) tai mihin tahansa kansainväliseen englantilaisten täysive-

risten rekisteriin, jonka Jockey Club on hyväksynyt. Koska lehmänkirjava kuviointi ei periydy automaattisesti, voidaan yksiväriset tai liian vähän valkoista väriä omaavat paintit rekisteröidä Solid Bred/Breeding Stock rekisteriin. (Oikarinen s.a.)



KUVA 15. Paint-hevonen (Mustonen 2017-09-26.)

Suomen Paint-hevosyhdistys on perustettu vuonna 2003 ja sen tarkoituksena on edistää, ylläpitää ja kehittää paint-hevosharrastusta ja kilpailutoimintaa Suomessa. Jäsenille järjestetään opetus-, valmennus- ja neuvontatilaisuuksia sekä kilpailuja. Lisäksi yhdistys on yhteyksissä muihin hevosyhdistyksiin- ja järjestöihin. Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä henkilö, joka on täysikäinen ja on hyväksynyt yhdistyksen säännöt sekä omistaa APHA:n rekisteröimän paint-tai breeding stock hevosen. Yhdistyksen kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö, joka haluaa tukea yhdistyksen toimintaa. (SPHY s.a.)

National Reining Horse Association (NRHA) perustettiin vuonna 1966. Pääkonttori sijaitsee Oklahomassa. Yhdistyksen tarkoituksena on levittää tietoa reiningistä sekä kehittää lajia. Tavoitteena on myös rohkaista jalostamaan parempia reininghevosia ja kehittää valmentajien, omistajien ja kasvatustajien toimintaa. (NRHA s.a.) Suomessa toimii NRHA:n alajärjestö NRHA Finland, jonka tavoitteena on kehittää ja ylläpitää lajin toimintaa Suomessa.

3 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Toiminnallisessa opinnäytetyössä yhdistetään käytännön toteutus ja sen raportointi tutkimusviestinnän keinoin. Sillä tavoitellaan työelämän käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Käytännön toteutus voi olla esimerkiksi ammatilliseen käytäntöön suunnattu ohje, ohjeistus tai opastus, kuten perehdyttämisopas tai vaihtoehtoisesti jonkinlaisen tapahtuman järjestäminen. Lopputuotos voi olla kohderyhmän tarpeiden mukaan kirja, kansio, vihko, opas, kotisivut tai esimerkiksi johonkin tilaan järjestetty näyttely tai tapahtuma. Tärkeää on siis, että toiminnallisessa opinnäytetyössä yhdistyvät käytännön toteutus ja sen raportointi. (Airaksinen ja Vilka 2003, 9.)

Tässä luvussa kuvataan käytännön toteutuksen eli oppaan tekemisen eri vaiheita tarkemmin. Prosessin eri vaiheita olivat aiheen kuvaus, työsuunnitelma ja toteutus. Prosessin aikana heränneet kysymykset, ideat ja suunnittelun eri vaiheet kirjattiin ylös Microsoft Officen 365:n OneNote ohjelmaan. Lännenratsastuksen perehdyttämisoppaan materiaali koottiin ensin Wordiin, jonka jälkeen se työstettiin valmiiksi Adoben InDesign-ohjelmalla.

Suosittelavaa on, että toiminnalliselle opinnäytetyölle löydetään toimeksiantaja, jolloin opiskelija pystyy näyttämään osaamistaan laajemmin ja tuomaan itseään esille työmarkkinoille. Työelämälähtöisen opinnäytetyön avulla työllistyminen mahdollisesti helpottuu ja samalla verkostoidutaan oman alansa toimijoihin. Työelämästä saatu aihe myös tukee ammatillista kasvua, ja etuna on myös se, että opiskelija pääsee peilaamaan tietojaan ja taitojaan senhetkiseen työelämään ja sen tarpeisiin. (Airaksinen ja Vilka 2003, 16–17.)

Prosessi alkoi keväällä 2018, kun opinnäytetyön aihe saatiin toimeksiantajalta. Varsinainen aloituskokous pidettiin lokakuussa 2018, jonka jälkeen tehtiin työsuunnitelma. Työsuunnitelmaseminaari pidettiin tammikuussa 2019 ja prosessi saatiin päätökseen keväällä 2019.

3.1 Työn tausta ja tavoite

Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön oppaassa Jorma Kananen (2015, 11) määrittelee, että opinnäytetyön tai tutkimuksen taustalla on yleensä jokin ongelma, joka kaipaa ratkaisua. Tämän opinnäytetyön taustaongelmana on lännenratsastuksen koulutus- ja kurssimateriaalin puuttuminen. Tietoa lännenratsastuksesta löytyy eri internetsivustoilta, mutta tieto on hieman hajallaan, eikä varsinaista oppimateriaalia ole koottu yhteen. Kirjallisuutta aiheesta on hyvin vähän.

Opinnäytetyön aihe on saatu suoraan toimeksiantajalta Maria Astikainen Westernriding ay:ltä. Toimeksiantajalla on lännenratsastuskoulu, jossa järjestetään eri tasoisia lännenratsastustunteja-, kursseja, -leirejä sekä valmennuksia. Näiden lisäksi Astikainen pitää valmennuksia ja kursseja myös ympäri Suomea. Astikainen itse kilpailee MM-tasolla lännenratsastuksen reining-lajissa, ja hänellä on vahva ammattitaito hevosalalla sekä 20 vuoden kokemus yrittäjänä.

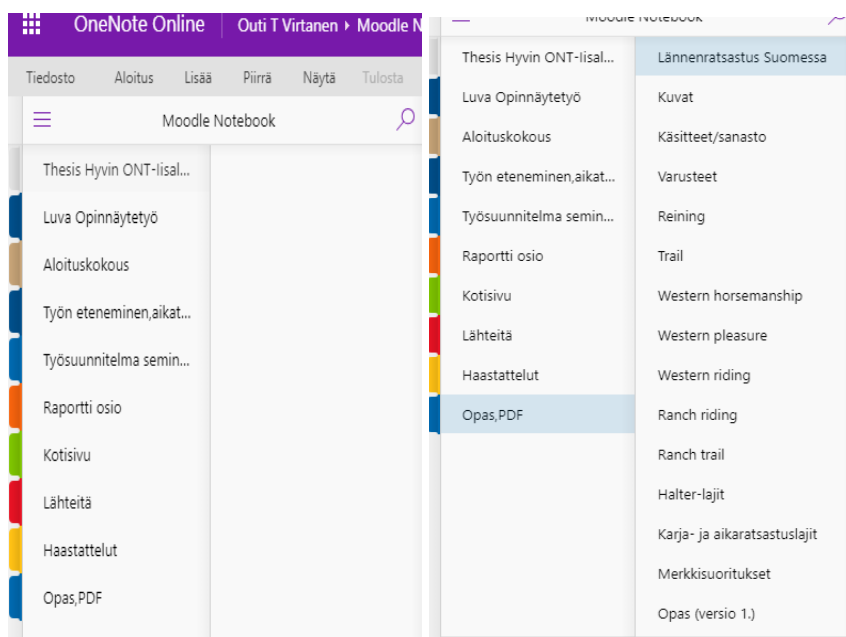
Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen kehittämistyö ja sen tavoitteena on parantaa lännenratsastuksen kurssien, leirien ja valmennuksien opetuksen laatua sekä kehittää lännenratsastusta lajina. Tarkoituksena on luoda opas lännenratsastusta aloittaville harrastajille. Opas tehdään PDF-muotoon, jotta sen voi tarvittaessa tulostaa tai lukea mobiililaitteilla. Uusien harrastajien saaminen lajin pariin kehittäisi lännenratsastusta lajina, koska harrastajamäärä on vielä suhteellisen pieni. Harrastajamäärän kasvu toisi mahdollisesti myös lisää ratsastajia kilpailuille sekä lajin näkyvyys kasvaisi. Oppaan sisällön on tarkoitus tutustuttaa lukijansa lännenratsastuksen pariin. Kohderyhmänä ovat lajista kiinnostuneet uudet harrastajat, joiden aiempi tieto lännenratsastuksesta on suhteellisen vähäistä.

3.2 Työprosessin aikataulu ja dokumentointi

Ensimmäinen vaihe toiminnallisessa opinnäytetyössä on aiheen ideointi eli aiheanalyysi (Airaksinen ja Vilka 2003, 23). Aihekuvaus esiteltiin aloituskokouksessa, jossa olivat mukana toimeksiantaja Maria Astikainen, opinnäytetyön ohjaava opettaja Katriina Pylkkänen sekä opinnäytetyökoordinaattori Heli Wahlroos sekä opponetti Elisa Hukkanen. Kokouksessa keskusteltiin oppaan sisällöstä, rungosta ja toteutusmuodosta.

Toiminnallisessa opinnäytetyössä seuraava vaihe aiheen ideoinnin jälkeen on toimintasuunnitelman tekeminen. Se tehdään lähinnä siksi, että opinnäytetyön idea ja tavoitteet olisivat tiedostettuja, harkittuja ja perusteltuja. Suunnitelmassa vastataan kysymyksiin ”Mitä tehdään?” ” Miten tehdään?” ja ”Miksi tehdään?”. Kysymykset auttavat opiskelijaa jäsentämään itselleen mitä hän on tekemässä. Lisäksi toimintasuunnitelmalla osoitetaan, että opiskelija kykenee johdonmukaiseen päättelyyn ideassa ja tavoitteissa. Se on myös lupaus siitä mitä aiotaan tehdä, joten suunnitelmaan pitäisi pystyä sitoutumaan. (Airaksinen ja Vilka 2003, 26–27.) Aihekuvausten raportti toimi pohjana työsuunnitelmalle, joka oli tarkoitus tehdä loka-marraskuussa. Työsuunnitelman teko venähti kuitenkin tammi-kuulle. Työsuunnitelmaseminaari pidettiin 10.1.2019.

Toiminnallisessa opinnäytetyössä kannattaa työprosessin dokumentoinnissa hyödyntää opinnäytetyöpäiväkirjaa (kuva 16). Siihen kootaan sanallisessa tai kuvallisessa muodossa tai molempia hyödyntäen prosessin eri vaiheita. Koska opinnäytetyöprosessi on laaja kokonaisuus ja sijoittuu pitkälle ajanjaksolle, ei välttämättä prosessin loppuvaiheessa enää muista mitä ratkaisuja alkuvaiheessa tuli tehtyä ja miksi. Työpäiväkirja toimii muistin tukena ja sen avulla on helppo kirjoittaa selkeä ja rakenteeltaan toimiva raportti opinnäytetyön eri vaiheista. (Airaksinen ja Vilka 2003, 19.)



KUVA 16. Kuvakaappaus OneNote-muistiinpanojen rakenteesta (Virtanen 2019-03-05.)

3.3 Työn eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyön tekemisessä otettiin huomioon eettiset ja luotettavuuskysymykset. Eettisyydellä tarkoitetaan esimerkiksi tapaa, jolla työn tekijä ja ohjaaja suhtautuvat työhön ja henkilöihin, joiden kanssa työtä tehdään. Eettisyys liittyy myös aineiston hankintaan ja käytettyjen lähteiden valintaan sekä opinnäytetyön raportin kirjoittamiseen. Lisäksi sovittujen aikataulujen, sopimusten sekä työn rajauksen noudattaminen on osa eettistä työskentelyä. (Venhovaara 2018.)

Tiedonhankinnassa käytettiin lähdekritiikkiä, esimerkiksi henkilökohtaisista blogeista ei aineistoa kerätty, koska niitä ei voida pitää kovin luotettavana lähteenä. Aineiston hankinnassa käytettiin luotettavia lähteitä, kuten Suomen Ratsastajainliiton kilpailusääntöjä lännenratsastuksesta ja yleistä kuvausta eri lännenratsastuslajeista sekä merkkisuorituksista. Lähteenä käytettiin myös Maria Astikaisen haastattelua lännenratsastuksesta, jota voidaan pitää luotettavana lähteenä 20 vuoden ammattitaidon puolesta lännenratsastuksen parissa.

Opinnäytetyössä huomioitiin myös tekijänoikeuslaki. Lähteet on mainittu selkeästi tekstissä sekä lähdeluettelossa Savonia-ammattikorkeakoulun ohjeistuksen mukaisesti lähdeviitteistä ja –luettelosta. Tekijänoikeudet koskevat myös valokuvia ja videoita. Valokuvaajan nimi on mainittu kuvan yhteydessä, sekä tätä ennen on kysytty lupa kuvien käytöstä.

3.4 Oppaan toteutus

Oppaan sisällöksi suunniteltiin kuviossa 2 esitetyt otsikot ja niiden sisällöt. Tässä vaiheessa suunnitelmaa oli vielä tarkoitus tehdä kotisivu, johon opas tulisi. Lisäksi tarkoitus oli tehdä PDF-muodossa oleva opas samoista asioista, jotta sen voisi tarvittaessa tulostaa sivulta. Työn toteutus muuttui viime metreillä ja kotisivun tekeminen jätettiin kokonaan pois ja päätettiin panostaa tulostettavan

oppaan ulkoasuun. Toimeksiantaja piti oppaan tulostettavuutta tärkeänä asiana. Työsuunnitelman teoriaosa toimi pohjana toiminnalliselle työlle, ja siihen etsittiin enemmän tietoa useammasta lähteestä. Tosin koko työn aikana ongelmana oli luotettavien lähteiden puute lännenratsastukseen liittyen.

ETUSIVU	<ul style="list-style-type: none"> • Sivun tarkoitus • Lyhyt esittely lajista
TERMIT	<ul style="list-style-type: none"> • Lännenratsastuksen käsitteitä
VARUSTEET	<ul style="list-style-type: none"> • Ratsastajan • Hevosen • Kilpailuissa • All around
LAJIT	<ul style="list-style-type: none"> • Reining • Aika- ja karjalajit • Halterlajit
MERKKISUORITUKSET	<ul style="list-style-type: none"> • Mitä tarkoittaa? • Missä voi suorittaa?
TALLIT JA VALMENTAJAT	<ul style="list-style-type: none"> • Lännenratsastustalleja Suomessa • SRL valmentajat
LINKKEJÄ	<ul style="list-style-type: none"> • esim. AQHA, APHA, NRHA, SRL,

KUVIO 2. Oppaan sisällön suunnitelma

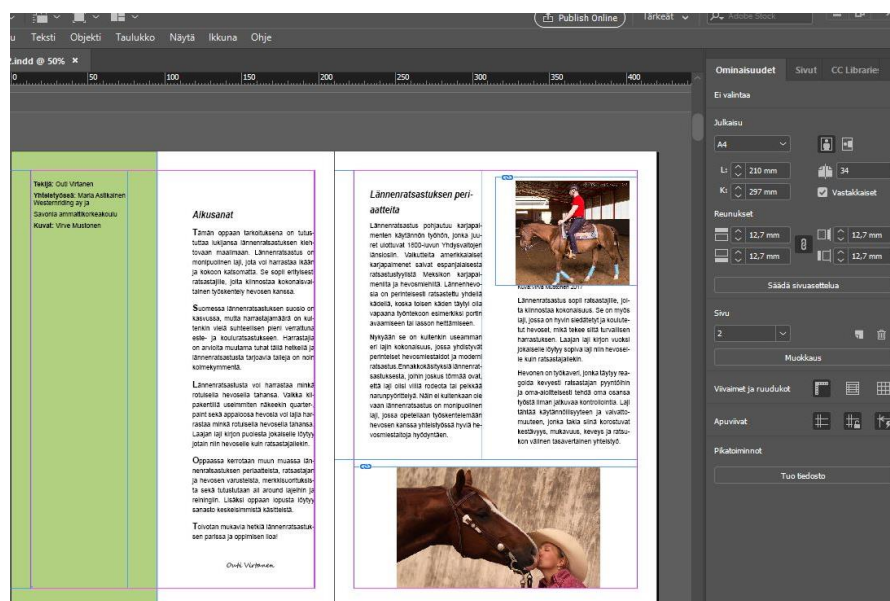
Teoksessa Tieto kirjaksi Marketta Rentola (s.a.) määrittelee, että hyvän oppaan tarkoituksena on auttaa lukijaa tietämään, tekemään ja oppimaan uutta. Lisäksi Rentola kirjoittaa, että opas on kirjoittajan lahja lukijalle. Rentola kehottaa aluksi pohtimaan lukijan tarpeita ja siltä pohjalta miettimään mitä oppaaseen tulisi kirjoittaa. Oppaan lukijoiden tarpeeksi määriteltiin tiedon saanti lännenratsastuksesta. Tarkoituksena on, että lukija saa yleisen käsityksen lännenratsastuksesta, sen lajeista ja kilpailumahdollisuuksista.

Aluksi luodaan mielikuva lukijasta ja olisi tärkeä tietää mitä lukija jo tietää aiheesta. Liian perusasioita esittelevä teksti tuntuu lapselliselta ja liian suurta tietämystä vaativa teksti taas vaikealta. Lisäksi on hyvä pohtia mitä hyötyä lukija saa oppaan lukemisesta. (Rentola s.a, 92–93.) Oppaan kohderyhmänä ovat lännenratsastuksesta kiinnostuneet ihmiset. Opasta ei ole tarkoitettu aivan pienille lapsille, vaan nuorille ja aikuisille, joilla mahdollisesti on jo jonkin verran tietoa hevosista. Varsinaista opastusta kurssimateriaalista ei löydy vaan se on pikemminkin perehdytys lajiin lännenratsastuskurssien teoriaopetuksen tueksi. Opasta työstettiin ensin Wordiin (kuva 17). Lännenratsastuksen laji kuvaukset otettiin suoraan työsuunnitelman teoria osasta ja niitä hieman muokattiin. Opinnäytetyöraporttiin kirjoitettiin myös lisää teoriaa, jota käytettiin pohjana oppaalle. Tekstiä kirjoitettiin aihe kerrollaan.



KUVA 17. Kuvakaappaus oppaan työstämisestä Word-ohjelmalla (Virtanen 2019-03-05.)

Opasta suunniteltaessa kannattaa myös miettiä, kenen näkökulmasta teksti kirjoitetaan: onko se kollegan, auktoriteetin, kanssakulkijan vai tarkkailijan näkökulmasta kirjoitettu teksti. Myös sillä minikälaista kieltä oppaassa käytetään, on merkitystä. Selkeä suomen kieli kannattaa valita silloin, jos ei ole varma kohderyhmästä tai omista taidoista käyttää sen kieltä. Tällöin ammattislangi, murre, laki-kieli tai arkainen ilmaisu kannattaa jättää pois. Tärkeintä oppaassa on kuitenkin asia ja sen oppiminen. (Rentola s.a., 95—96.) Oppaassa käytettiin selkeää suomen kieltä ja pyrittiin pitämään lauserakenteet yksinkertaisina. Kappaleet kirjoitettiin mahdollisimman lyhyiksi ja rakenne johdonmukaiseksi, jotta aiheen oppiminen olisi mahdollisimman helppoa ja aihe saataisiin kerrottua tiivistetysti. Tekstiä muokattiin vielä oppaan taittoaiheessa, jotta kuvat ja teksti asettuisivat mahdollisimman hyvin sivuille ja luettavuus säilyisi.



KUVA 18. Kuvakaappaus oppaan alkusanojen sommittelusta Adobe InDesign 2019-ohjelmalla (Virtanen 2019-03-20.)

Oppaan alkuun kannattaa kirjoittaa ensimmäiseksi luvuksi esittely tai alkupuhe (kuva 18), jossa kerrotaan oppaan kirjoittamisen tarkoitus. Tekstissä voidaan kertoa oma suhde käsiteltävään aiheeseen, onko kirjoittaja esimerkiksi asiantuntija vai harrastaja. Oppaalle tulisi luoda kantava rakenne pohtimalla ollaanko ratkaisemassa ongelmaa vai opettamassa uutta taitoa. Luonnollinen rakenne oppaalle syntyy, kun mietitään, miten oppaassa kuvattu asia on saanut alkunsa, mitkä ovat aiheen perusasiat ja lähtökohdat. Liikkeelle lähdetään helposta ja tutusta asiasta kohti tuntematonta. (Rentola s.a, 98—99.) Oppaan alkupuheessa kerrotaan oppaan tarkoitus ja esittely lännenratsastuksesta, jonka jälkeen oppaan rakenne etenee yleisestä tiedosta laji esittelyihin ja lopussa on sanasto sekä linkkejä mistä saa lisätietoa lännenratsastukseen liittyen. Lähteet ovat oppaan lopussa luettelossa oppaan luettavuuden takia ja, jotta ne löydetään helposti.

Lähteinä käytettiin pääosin Suomen Ratsastajainliiton materiaaleja internetistä toimeksiantajan suosituksesta. SRL:n materiaaleja voidaan pitää myös luotettavana lähteenä lännenratsastuksen toiminnasta Suomessa. Suomen Ratsastajainliitolla on ollut suuri rooli lajin kehityksessä Suomessa all around- ja reining-lajikomitean toimesta. SRL:n Lännenratsastuksen kilpailusäännöistä katsottiin lajikuvauskuviin tietoa, jotta saataisiin alussa jo käsitys mitä kilpailuissa vaaditaan miltäkin lajilta. Lisäksi haastateltiin Astikaista aiheeseen liittyen, koska hänellä on vankka kokemus lännenratsastuksesta niin kilparatsastajana, valmentajana kuin kurssien vetäjänäkin.

Kuvat oppaaseen sekä opinnäytetyön raporttiin saatiin pääosin Virva Mustosen vuonna 2017 ottamista valokuvista. Mustosen ottamat kuvat on otettu mainoskuviksi Maria Astikaisen yritykselle. Astikaisella on oikeus kuvien käyttöön ja ne löytyvät hänen kuva-arkistosta. Näiden kuvien käyttöön päädyttiin, koska ne ovat jo valmiiksi käsiteltyjä ja ammattilaisen ottamia. Muutamien kuvien kirkkautta säädettiin jällempäin Adobe Photoshop CC 2019 kuvankäsittely ohjelmalla (kuva 19), koska ne näkyivät tulostetussa oppaassa liian tummina, eikä niistä saanut oikein selvää. Lisäksi muutama kuva on Astikaisen arkistoista. Aluksi suunniteltiin ottaa kuvia enemmänkin itse, mutta aikataulujen yhtensovittaminen ei onnistunut toimeksiantajan kanssa, joten päädyttiin käyttämään Mustosen kuvia.



KUVA 19. Kuvakaappaus kuvan käsittelystä Adobe Photoshop CC 2019 ohjelmalla (Virtanen 2019-03-20.)

Kuvat valittiin oppaaseen 400 kuvan joukosta. Kuvista pyrittiin valitsemaan parhaat kuvat tekstin tueksi, tosin esimerkiksi harvemmin kilpailtaviin lajeihin ei Mustosen kuvista löytynyt juuri oikeaa kuvaa. Näihin kohtiin valittiin jokin yleinen kuva, jotta sivulla ei olisi pelkkää tekstiä. Lopulliseen kuvien valintaan vaikutti, myös kuinka ne asettuivat oppaan sivuille tekstin kanssa taittovaiheessa.

4 PÄÄTÄNTÖ

Lännenratsastuksesta löytyy tällä hetkellä melko vähän tietoa suomeksi. Parhaimman käsityksen lajista saa Suomen Ratsastajainliiton internetmateriaaleista, josta löytyy lajien kuvaukset. Kilpailusäännöistä löytyy vielä tarkemmat kuvaukset ja vaatimukset jokaisesta Suomessa kilpailtavasta lännenratsastuksen lajista. Lisäksi eri yhdistysten sivuilta, kuten Suomen Quarterhevosyhdistyksen, Suomen Paint-hevosyhdistyksen ja NRHA Finlandin (National Reining Horse Association) sivuilta saa tietoa lännenratsastuksesta. Kirjallisuutta aiheesta on hyvin vähän, yhtenä lähteenä opinnäytetyössä käytettiin Tina Finnin kirjoittamaa teosta Hevosen asialla Kari Vepsä. Teoksessa keskitytään kuitenkin enemmän hevosen koulutukseen ja käsittelyyn kuin itse lännenratsastukseen. Suomen Ratsastajainliittoa voidaan myös pitää luotettavana lähteenä verrattuna esimerkiksi henkilökohtaisiin blogeihin tai kotisivuihin.

Opinnäytetyön toiminnalliseen osioon eli oppaaseen pyrittiin kokoamaan saatavilla oleva tieto lännenratsastuksesta ja kuvailemaan minkälaista se on Suomessa. Lännenratsastus on ulkomailla kuitenkin hieman erilaista, vaikka pohjautuukin samoihin periaatteisiin. Esimerkiksi lajin lähtömaassa Yhdysvalloissa laji on viety paljon suurempiin mittakaavoihin. Lännenratsastus on siellä suosittu urheilulaji ja sen ympärillä pyörii isot rahat, paljon ihmisiä sekä kilpailuihin panostetaan enemmän lisäksi ratsastusareenat ovat paljon suurempia. Suomessa harrastajamäärä on vielä kuitenkin suhteellisen pieni, mikä vaikuttaa kilpailutoimintaan ja lajin näkyvyyteen.

Suomessa lännenratsastuksen harrastajia on arviolta toista tuhatta tällä hetkellä, mutta havaittavissa on myös kasvavaa kiinnostusta lajia kohtaan. Osaltaan tähän varmasti vaikuttaa se, että lännenratsastuksessa korostuvat hyvät hevosmiestaidot ja hevosten siedättäminen erilaisiin tilanteisiin. Nykypäivänä ihmiset ovat yhä enemmän kiinnostuneita hevosten hyvinvoinnista, hyvin koulutetuista ja toimivista hevosista, jotta yhteistyö hevosen kanssa olisi sujuvaa ja molemmat nauttisivat siitä. Lisäksi lajin monipuolisuus varmasti houkuttaa ihmisiä sen pariin.

Oppaan sisältö pohjautuu toimeksiantajan toiveisiin, koska oppaan on tarkoitus tulla hänelle lännenratsastuskurssien opetuksen tueksi. Hajallaan oleva tieto on siis koottu yhdeksi PDF-tiedostoksi (liite 1). Sitä voi lukea joko mobiililaitteella tai halutessaan tulostaa paperiversion. PDF-tiedosto jää toimeksiantajan käyttöön ja hän jakaa sitä haluamallaan tavalla asiakkailleen. Oppaaseen on myös koottu linkkejä, joista saa lisätietoa lännenratsastuksesta.

Työn tavoitteena oli koota opas lännenratsastuksen perusasioista ja kehittää näin lännenratsastuksen kurssien sisältöä. Tavoitteessa onnistuin mielestäni hyvin, vaikka välillä työn etenemisen kanssa oli ongelmia ja suunnitelma muuttui loppuvaiheessa. Työn loppuvaiheessa keskityin vain oppaan tekemiseen ja jätin kotisivun tekemisen pois kokonaan. Työmäärä olisi kasvanut hieman liian suureksi, jos olisin tehnyt kotisivun sekä tulostettavan version oppaasta. Hieman ehdin kotisivun rakennetta ja sisältöä kuitenkin hahmottelemaan. Työ ei mielestäni sinänsä mennyt hukkaan, vaikka sitä ei käytettykään, koska opin samalla kotisivun tekemistä. Toisaalta, jos kotisivu olisi toteutunut olisi oppaan näkyvyys ollut laajempi ja mahdollisesti olisi saatu uusia ihmisiä kiinnostumaan lajista.

Opettelin myös Adobe InDesign 2019-taitto-ohjelman käytön, jotta oppaasta saataisiin mahdollisimman ammattimaisennäköinen. Ohjelma ei ollut minulle entuudestaan tuttu, joten aluksi aikaa kului, että opettelun sen käytön. Lopputuloksesta tuli mielestäni raikkaan ja tyylikkään näköinen, vaikka aikaisempaa kokemusta minulla ei ole tällaisista projekteista. Oppaan ulkoasusta olisi voinut saada paremman näköisen, jos olisi ottanut valokuvat itse. Tällöin olisi saanut tekstiä paremmin tukevat kuvat. Ensin olisin kirjoittanut tekstin ja suunnitellut samalla mitä kuvia tarvitsen. Tärkeää olisi ollut myös miettiä miten päin kuvat otetaan, onko ne vaakaa- vai pystykuvia. Taittovaiheessa oli hieman hankaluuksia löytää sopivia kuvia, jos kuva oli tekstiin sopiva, niin se saattoi olla vaakakuva, vaikka sivun asettelun kannalta pystykuva olisi ollut parempi.

Opinnäytetyö prosessina oli minulle haastava, etenkin aikataulussa pysymisen osalta ja raportin kirjoittamisen kannalta, mikä vaikeutti työn etenemistä. Toisaalta tiesin jo etukäteen, että aloittaminen on minulle hankalaa. Mielestäni vahvuksiani on kirjoittaminen, kunhan ensin pääseen alkuun eikä pidä liian pitkiä taukoja. Enemmän olisi voinut myös pyytää tukea opinnäytetyön ohjaajalta, koordinaattorilta sekä opponentilta. Kun työstää tekstiä yksin, alkaa se jossain vaiheessa tumpaisemaan ja sokeutuu omalle tekstille. Olisi tärkeää osata pyytää arvioita ja kommentteja työn etenemisestä. Toimeksiantajalle annoin oppaan välillä luettavaksi, jotta hän pystyi tarkistamaan sisällön, vastaako se hänen toiveitaan ja onko siinä asiavirheitä. Oppaasta tulostin myös koevedoksen kurssille, mutta siinä vaiheessa siinä ei ollut koko sisältöä ja se oli tehty Wordiin. Muutamaa asiasisältöä muutin sen jälkeen palautteen perusteella.

Prosessin aikana opin paljon lisää lännenratsastuksesta, jota olen harrastanut satunnaisesti noin parin vuoden ajan. Oman kehittymisen kannalta oli erittäin antoisaa tehdä työ aiheesta, joka on lähellä sydäntäni ja mahdollisesti liittyisi tulevaisuuden työelämäni. Opin myös ymmärtämään mitä kaikkea täytyy ottaa huomioon laajan prosessin loppuunviemiseksi ja kuinka tärkeää yhteistyö on. Mielenkiintoista oli myös opetella InDesignin käyttö, vaikka alkuun se olikin haastavaa. Tästä taidosta voi olla minulle ammattini puolesta hyötyä tulevaisuudessa, kuin myös Photoshopin käytön opettelemisesta.

Lännenratsastuksesta olisi mahdollista tulevaisuudessa tehdä lisää materiaalia, koska aihepiiri on laaja ja siihen liittyviä teoksia ei juurikaan ole. Esimerkiksi jokaisesta lajista voisi tehdä oman oppaansa kuin myös varusteista. Julkaisuista voisi tehdä painettuja versioita sekä internetversiota, joko kotisivuina tai jossain muussa muodossa.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

- AIRAKSINEN, Tiina ja VILKKA, Hanna 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.
- AMERICAN QUARTER HORSE ASSOCIATION s.a. AQHA Mission Statement [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: <https://www.aqha.com/web/aqha/aqha-mission-statement>
- ASTIKAINEN, Maria 2019-01-04. Länneratsastusvalmentaja ja -kilpailija ja yrittäjä. [Haastattelu.] Alapitkä.
- FINN, Tina 2018. Hevosen asialla Kari Vepsä. Jyväskylä: Docendo Oy.
- HILL, Cherry 2004. Threshold Picture Guide Number 46: Riding Western. Ratsastajan ABC. Länneratsastus (Suom. Marianna Keisalo-Galván.) Helsinki: Perhemediat Oy.
- KANANEN, Jorma 2015. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Miten kirjoitan kehittämistutkimuksen vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- NATIONAL REINING HORSE ASSOCIATION s.a. About NRHA [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: <https://nrha.com/about>
- OIKARINEN, Päivi s.a. APHA [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: <https://lannenratsastus.fi/jarjestot/apha/>
- PARTANEN, Roosa 2018. Cattlepenning [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: <https://karjalajit.wordpress.com/karjalajit/cattlepenning/>
- PARTANEN, Roosa 2018. Teampenning [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: <https://karjalajit.wordpress.com/karjalajit/teampenning/>
- PARTANEN, Roosa 2018. Teamsorting [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: <https://karjalajit.wordpress.com/karjalajit/teamsorting/>
- RENTOLA, Marketta s.a. Hyvä Opas. Julkaisussa: JUSSILA, Raimo, OJANEN, Eero ja TUOMINEN, Taija (toim.) Tieto kirjaksi. Helsinki: Kansanvalistusseura, 92—107.
- SUOMEN PAINT-HEVOSYHDISTYS s.a. Yhdistys [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: http://sphy.org/?page_id=12
- SUOMEN QUARTERHEVOS YHDISTYS s.a. Suomen quarterhevosityhdistys-finnish quarter horse association ry [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: <http://www.sqhy.fi/>
- SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY 2016. Ratsastus- ja hevostaitomerkkisäännöt [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/1916/merkkisaannot_2016_nettil_korj2.pdf
- SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY 2019. Länneratsastus sekä kilpailujen järjestämismääräykset ja ohjeet. Länneratsastussäännöt [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/20476/ksvilannen_2019_muutos.pdf
- SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY LÄNNERATSASTUSKOMITEA s.a. Länneratsastus. Lajit [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <http://lannenratsastus.fi/lajit/>
- SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY s.a. Jäsenelle. Testaa taitosi – suorita merkkejä [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <https://www.ratsastus.fi/liity-seuraan/suorita-taitomerkkeja/>
- SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY s.a. Kilpailu ja valmennus. Kilpailijalle. Tervetuloa mukaan ratsastuksen kilpailumaailmaan! [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <https://www.ratsastus.fi/kilpailu-ja-valmennus/kilpailijalle/>
- SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY s.a. Lajit. Länneratsastus [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2018-10-1.] Saatavissa: <https://www.ratsastus.fi/lajit/lannenratsastus/>
- SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY s.a. Länneratsastuslajit [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <https://www.ratsastus.fi/lajit/lannenratsastus/lannenratsastuslajit/>

VENHOVAARA, Pirjo 2018. Reppu Savonia. Opinnäytetyö. AMK-tutkinnot. Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-05-10. Saatavissa: <https://reppu.savonia.fi/opinnaytettyo/amktutkinnot/Sivut/eettisyys-ja-luotettavuus.aspx>

WESTERN RIDERS FINLAND RY 2015. Etusivu [kotisivut]. [Viitattu 2019-01-03.] Saatavissa: <http://www.westernriders.fi/>

KUVALÄHTEET

ASTIKAINEN, Maria 2016-08-13. Maria Astikainen ja Antarismartin, sliding stop [Facebook-päivitys]. [Viitattu 2019-03-22.] Saatavissa: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10153984302856731&set=a.10151052013411731&type=3&theater>

ASTIKAINEN, Maria 2017-08-18. All around kisasatuloita [Facebook-päivitys]. [Viitattu 2019-01-03.] Saatavissa: https://www.facebook.com/maria.astikainen/photos_albums?sk=wall&lst=1063504027%3A734871730%3A1555086558

MUSTONEN, Virva 2017-09-26a. Elämäänsä tyytyväinen hevonen [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-03b. Lännenhevosta pyritään ratsastamaan yhdellä kädellä [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-25c. Nivelkuolain [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-02d. Ohjasote kangella ratsastettaessa [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-25e. Hevosen varusteet [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-27f. Kankikuolain [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-03g. Kilpailuvarusteet [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-08-19h. Ohjasote nivelkuolaimella ratsastettaessa [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-6i. Paint-hevonen [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-03j. Portin sulkeminen trail-radalla [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

MUSTONEN, Virva 2017-09-03k. Western horsemanship ratsukko [digikuva]. Sijainti: Maria Astikaisen sähköiset kokoelmat.

VIRTANEN, Outi 2019-03-20a. Kuvan käsittelyä Adoben Photoshop CC 2019 ohjelmalla [kuvakaappaus]. Sijainti: Iisalmi: Tekijän sähköiset kokoelmat.

VIRTANEN, Outi 2019-03-05b. OneNote muistiinpanojen rakenne [kuvakaappaus]. Sijainti: Iisalmi: Tekijän sähköiset kokoelmat.

VIRTANEN, Outi 2019-03-20c. Oppaan alkusanojen sommittelua Adobe InDesign 2019- ohjelmalla [kuvakaappaus]. Sijainti: Iisalmi: Tekijän sähköiset kokoelmat.

VIRTANEN, Outi 2019-03-20d. Oppaan kuvien ja tekstien sommittelua [kuvakaappaus]. Sijainti: Iisalmi: Tekijän sähköiset kokoelmat.

VIRTANEN, Outi 2019-03-05e. Oppaan työstämistä Word- ohjelmalla [kuvakaappaus]. Sijainti: Iisalmi: Tekijän sähköiset kokoelmat.

LIITE 1: TUTUSTU LÄNNENRATSASTUKSEEN! -OPAS



*Tutustu
lännenratsastukseen!*



Sisältö

Alkusanat	2
Lännenratsastuksen periaatteita	3
Lännenratsastus Suomessa	5
Mikä lännenratsastuksessa viehättää?	6
Ratsastajan varusteet	7
Hevosien varusteet	8
<i>Nivel- ja kankikuolain</i>	9
Lännenratsastuksen eri lajit	11
<i>Reining</i>	12
<i>Trail</i>	14
<i>Western horsemanship</i>	15
<i>Western pleasure</i>	16
<i>Western riding</i>	17
<i>Ranch riding</i>	17
<i>Ranch trail</i>	18
<i>Halter lajit</i>	18
<i>Karja- ja aikaratsastuslajit</i>	19
Merkkisuoritukset	20
Järjestöt	21
Lähteet	23
Linkkejä	24
Sanasto	25

Teksti, ulkoasu ja taitto: Outi Virtanen

Kuvat: Virva Mustonen, Maria Astikainen, Outi Virtanen

Yhteistyössä: Maria Astikainen Westernriding ay ja

Savonia-ammattikorkeakoulu

Alkusanat

Tämän oppaan tarkoituksena on tutustuttaa lukijansa lännenratsastuksen kiehtovaan maailmaan. Lännenratsastus on monipuolinen laji, jota voi harrastaa ikään ja kokoon katsomatta. Se sopii erityisesti ratsastajille, joita kiinnostaa kokonaisvaltainen työskentely hevosen kanssa.

Suomessa lännenratsastuksen suosio on kasvussa, mutta harrastajamäärä on kuitenkin vielä suhteellisen pieni verrattuna este- ja kouluratsastukseen. Harrastajia on arviolta muutama tuhat tällä hetkellä.

Lännenratsastusta voi harrastaa minkä ro-tuisella hevosella tahansa. Vaikka kilpaken-tillä useimmiten näkeekin quarter-, paint sekä appaloosa hevosia voi lajia harrastaa vaikka suomenhevosella, lämminverisellä tai shetlanninponilla.

Oppaassa kerrotaan muun muassa län-nenratsastuksen periaatteista, ratsastajan ja hevosen varusteista, merkkisuorituksista sekä tutustutaan all around lajeihin ja rei-ningiin. Lisäksi oppaan lopusta löytyy sa-nasto keskeisimmistä käsitteistä.

Toivotan mukavia hetkiä lännenratsastuk-sen parissa ja oppimisen iloa!

Outi Virtanen



Lännenratsastuksen periaatteita

Lännenratsastus pohjautuu karjapaimenten käytännön työhön, jonka juuret ulottuvat 1800-luvun Yhdysvaltojen länsiosiin. Vaikutteita amerikkalaiset karjapaimenet saivat espanjalaisesta ratsastustyylistä Meksikon karjapaimenilta ja hevosmiehiltä. Lännenhevosta on perinteisesti ratsastettu yhdellä kädellä, koska toisen käden täytyi olla vapaana työntekoon esimerkiksi portin avaamiseen tai lasso heittämiseen.

Nykyään lännenratsastus on kuitenkin useamman eri lajin kokonaisuus, jossa yhdistyvät perinteiset hevosmiestaidot ja moderni ratsastus. Toisinaan saattaa törmätä siihen ennakkokäsitykseen, että laji olisi villiä rodeota tai pelkkää narunpyörittelyä. Näin ei kuitenkaan ole vaan lännenratsastus on monipuolinen laji, jossa opetellaan työskentelemään hevosen kanssa yhteistyössä hyviä hevosmiestaitoja hyödyntäen.



Kuva: Virva Mustonen 2017

Lännenratsastus sopii ratsastajille, joita kiinnostaa kokonaisuus. Se on myös laji, jossa on hyvin siedätetyt ja koulutetut hevoset, mikä tekee siitä turvallisen harrastuksen. Laajan laji kirjon vuoksi jokaiselle löytyy sopiva laji niin hevoselle kuin ratsastajallekin.

Hevonen on työkaveri, jonka täytyy reagoida kevyesti ratsastajan pyyntöihin ja oma-aloitteisesti tehdä oma osansa työstä ilman jatkuvaa kontrollointia. Laji tähtää käytännöllisyyteen ja vaivattomuuteen, jonka takia siinä korostuvat kestävyys, mukavuus, keveys ja ratsukon välinen tasavertainen yhteistyö.



Kuva: Maria Astikaisen arkisto



Kuvat: Virva Mustonen 2017

Hyvät hevostaidot ovat oleellinen osa lännenratsastuksen periaatteita, joilla tähdätään sujuvaan arkeen hevosen kanssa. Hevostaidoissa hyödynnetään ja ymmärretään hevosen luontaisia ominaisuuksia sekä sen käytöstä saalis- ja laumaeläimenä.

Henkilö, jolla on hyvät hevostaidot, osaa lukea hevosen kehon kieltä, liikkeitä sekä eleitä ja osaa reagoida niihin tavalla, jonka hevonen ymmärtää. Hänellä on myös tietoa hevosen lajityypillisistä ja luonnomukaisista tarpeista kuten oikeanlaisesta ravinnosta, sopivasta liikunnan määrästä sekä kasvatuksen, koulutuksen ja jokapäiväisen hoidon tarpeesta. Näillä taidoilla tavoitellaan rentoa, keskittyntä, luottavaista, ihmistä kunnioittavaa ja elämänsä tyytyväistä hevosta.



Hevosen kanssa työskenteleminen maastakäsin kuuluu myös olennaisesti lännenratsastuksen periaatteisiin. Hevoselle opetetaan keskittymistä ihmiseen ja tämän kanssa toimimiseen, pohjautuen hevosen luontaiseen käyttäytymiseen. Koulutuksen täytyy olla johdonmukaista ja reilua. Ihmisen tehtävänä on korjata, vahvistaa, kehua ja palkita hevosta lukien tämän kehon kieltä ja vastaten siihen.



Ulkopuolisen silmiin lännenratsastus saattaa näyttää helpolta, mutta työskentely vaatii tarkkuutta ja hevosta tulee ratsastaa mahdollisimman pienillä avuilla. Lännenhevosta ohjataan pääasiassa istunnalla ja pohkeella. Ohjia käytetään vähemmän ja silloinkin on käytössä kaulaohjaus, ei niinkään kuolaimeen kohdistuva paine.

*Lännenratsastuksen periaatteet käyvät mi-
hin tahansa ratsastuksen lajiin, kun tavoitellaan kevyin avuin hyvässä tasapainossa kulkevaa ja ympäristöön rauhallisesti suhtautuvaa hevosta.*

Lännenratsastus

Suomessa

Suomeen lännenratsastus on tullut 1980-luvulla ja pikkuhiljaa kehittynyt tavoitteellisempaan suuntaan. Nykyään lajissa on enemmän kansainvälisestikin menestyneitä kilparatsastajia kuin ennen sekä tyyppillistä on, että erikoistutaan tiettyyn lajiin esimerkiksi reiningiin, western pleasureen tai trailiin. Aikaisemmin 1990-luvulla oli tavanomaista, että kaikki ratsastivat kaikkia lajeja. Silloin täytyi olla myös oma hevonen ja valmis matkustamaan pitkänkin matkan päähän, jotta pystyi lännenratsastusta harrastamaan.

Nykypäivänä harrastepuolella on enemmän talleja sekä lajiin koulutettuja hevosia mikä helpottaa lajin harrastamista. Muutamana viime vuotena on ollut vähemmän lännenratsastuskilpailuja, mutta näin on ollut myös este- ja kouluratsastuksessakin. Suomessa lännenratsastuksen harrastajia on tällä hetkellä muutama tuhat. Kiinnostus lajiin kohtaan on nousussa. Suomen Ratsastajainliitto on hyväksynyt lännenratsastuksen viralliseksi lajiksi vuonna 1994.

Ensimmäiset SM-kilpailut järjestettiin vuonna 1999, jonka jälkeen seuraavat SM-kilpailut olivat vuonna 2007. Suomessa järjestettäviä eritasoisia kilpailuja on vuosittain parikymmentä. Kilpailusäännöt on soveltaen käännetty American Quarterhevosyhdistyksen (AQHA), kansainvälisen reining-yhdistyksen (NRHA) ja Kansainvälisen Ratsastajainliiton (FEI) säännöistä.

Lännenratsastuksessa kilpailtavia lajeja löytyy toista kymmentä, joista voi valita itselleen ja hevoselleen sopivimman lajin. Vaihtoehtoja on hevosten esittämisestä ja rakennearvosteluista hevosmiestaito- ja karjankäsittelyluokkiin. Lännenratsastuksen kuninkuuslaji on reining, joka on ainut FEI:n hyväksymä laji. Suomessa kilpailaan yleisimmin reiningissä ja all around -lajeissa. All around -lajeihin kuuluvat esimerkiksi trail, ranch trail, ranch riding, western riding, western horsemanship ja western pleasure.

Kilpailujärjestelmässä luokkia on viisi, joista 1-tason kilpailut ovat alimmalla tasolla. Edetäkseen luokissa eteenpäin täytyy olla tietty määrä hyväksytyjä suorituksia edellisellä tasolla. Lisäksi tallit ja seurat järjestävät epävirallisia harjoitus- ja tallikilpailuja sekä ratsastusleirien yhteydessä pidettäviä leirikisoja.



Kuva: Virva Mustonen 2017

Mikä lännenratsastuksessa viehättää?

"Kokonaisvaltainen yhteistyö hevosen kanssa. Kiinnitetään huomioita hevosmiestaitoihin ja hevosen luontaiseen käyttäytymiseen sekä hyödynnetään sitä. Kun ratsastetaan pitkällä ohjalla, yhteistyö hevosen kanssa on tärkeää. Istunnalla ratsastaminen korostuu, joten omat krempat tulevat helpommin esiin, samalla tulee myös huollettua omaa kehoa enemmän." Ritva 57 vuotta

"Saa työskennellä hevosen kanssa vapaasti." Lumi 13 vuotta

"Kevyillä avuilla ratsastaminen ja hevoslähtöisyys. Lajin tyylikkyys, mahtavaa laittaa kisoihin bling blingä." Sarianna 22 vuotta

"Ohjaamisen keveys ja yhdellä kädellä ratsastaminen." Jonna 24 vuotta



Kuvat: Virva Mustonen 2017

Tavoitteelliselle ratsastajalle on paljon mahdollisuuksia lännenratsastuksen parissa. Se on monipuolinen harrastus ja vie oman aikansa ennen kuin on tutustunut kaikkiin lännenratsastuksen lajeihin. Joka kerta löytyy jotain uutta opittavaa.



Ratsastajan varusteet

Lännenratsastuksessa ratsastaja pukeutuu ratsatukseen soveltuviin vaatteisiin. Alkuun käyvät esimerkiksi perinteiset ratsastushousut ja saappaat. Lännenratsastajat suosivat kuitenkin ratsastukseen suunniteltuja farkkuja ja ratsastusbuutseja, joissa on oikeanlainen pohja ja kanta.

Raippaa harvemmin käytetään lännenratsastuksessa, mutta kokeneemmat ratsastajat voivat käyttää lajin mukaisia pehmeitä rissakannuksia. Kypärän käyttö on aina suositeltavaa kaikille ja kisoissa alemmilla tasoilla se on pakollinen. Ylemmissä kilpailuluokissa voi käyttää western-tyylistä lierihattua niin sanottua stetsonia.

Kuva: Vlrva Mustonen 2017



Kuva: Outi Virtanen 2019

Kilpailuissa ratsastajalta vaaditaan pitkähainen kauluspaita, pitkälahkeiset housut, lännenhattu tai turvakypärä sekä buutit lisäksi vapaavalintaisia asusteita ovat kannukset, chapsit, käsineet, liivi tai pusakka, joka sopii western tyyliin. Kilpailuissa ratsastajan ja hevosen varusteet valitaan yleensä väreiltään yhtenäisiksi.

Hevosen varusteet

Lännenratsastuksessa hevosen varusteisiin kuuluvat suitset, lännensatula sekä pad eli satulan alunen.

Kuolaimena käytetään nivel- tai kankikuolainta. Ohjat ovat avo-ohjat eli päistään irralliset. Kilpailuissa suitsissa ei saa käyttää turparemmiä.

Satulan muoto ja koristelu vaihtelevat lajista riippuen sekä jalustimet voivat olla erilaisia. Esimerkiksi pleasure-satulat ovat usein koristeellisia, kun taas cutting-satulat ovat pelkistetympiä koristeiden osalta.

Reining-satuloissa on matalampi etu- ja takakaari kuin cutter-satuloissa sekä eteen ja taakse vapaana liikkuvat fenderit (jalustinhihna).



Kuva: Virva Mustonen 2017

Lännensatulassa, on selvästi erottuva etukaari, nuppi, korkea takakaari ja leveät helmat. Ranch -lajeissa satulassa voidaan käyttää kahta satulavyötä, takimmaista kutsutaan takavyöksi. Niiden lisäksi satulassa voi olla rintaremmi. Kilpailuissa voidaan käyttää lisävarusteina lassoa, joka on kiinnitettyinä rullalle satulaan.



Kuva: Maria Astikainen

Nivel- ja kankikuolain

Kilpailuissa hevosta on ratsastettava nivelkuolaimella, kankikuolaimella tai bosalilla. Suitsitus on määrätty kilpailusäännöissä ja se riippuu missä luokassa kilpaillaan.

Nivelkuolain eli snaffle bit on tavanomainen kuolain, jossa kuolainrenkas voi olla D-mallinen, oliivi tai pyöreä. Nivelkuolaimella ratsastettaessa ohjia pidetään molemmissa käsissä ja ohjien päät roikkuvat ristissä hevoson kaulan molemmin puolin.



Kuvat:Virva Mustonen 2017



Kädet ovat kevyesti nyrkissä peukalot päälimmäisenä ohjan ympärillä ja ohjat tulevat käsiin pikkusormen ja kämmenen välistä ja poistuvat peukalon ja etusormen välistä. Kilpailuissa ohjat saa siirtää yhteen käteen esteen suorittamisen ajaksi trailissa ja ranch trailissa, mikäli esteen suorittaminen sitä vaatii esimerkiksi portin avaaminen.





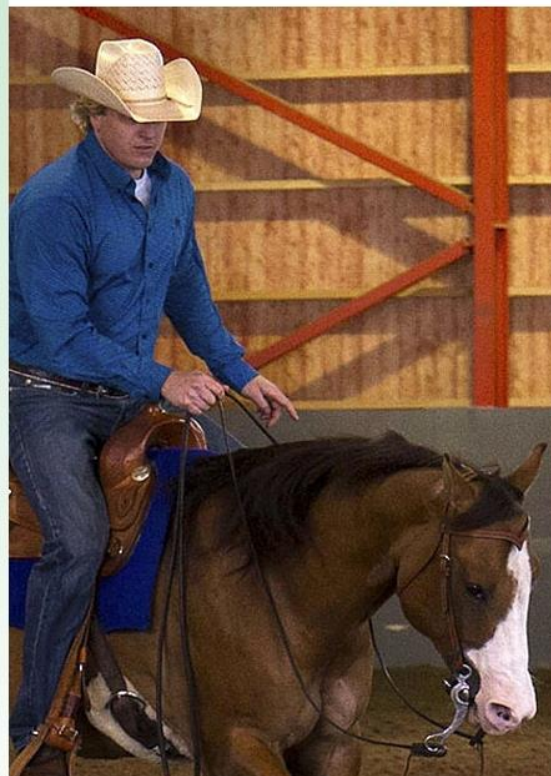
Kankikuolain eli shank bit/curb bit on kuolain, jossa on yhtenäinen tai jaettu suukappale ja vivut, jotka vaikuttavat vipuvarren tavoin, ne voivat olla joko kiinteät tai liikkuvat.

Kankikuolaimen kanssa on käytettävä kuolainketjua tai -hihnaa, joka on valmistettu nahasta, tekstiilistä, metalliketjusta tai näiden yhdistelmästä. Kankikuolaimilla pyritään ratsastamaan yhdellä kädellä. Kilpailuissa yhdellä kädellä ratsastaminen on pakollista.

Kuvat: Virva Mustonen 2017

Käsi on ohjien ympärillä kevyesti nyrkissä. Ohjat tulevat käteen peukalon ja etusormen välistä ja poistuvat pikkusormen ja kämmenen välistä. Etusormeaa saa pitää ohjien välissä ja ohjien päiden on roikuttava ohjaskäden puolella.

Ohjaskäsi on pysyttävä samana koko kilpailusuorituksen ajan, paitsi trail ja ranch trailissa, jossa ohjaskättä voi vaihtaa, mikäli esteen suorittaminen sitä vaatii. Ohjiin ei saa koskea yhtä aikaa molemmilla käsillä paitsi ohjaskättä vaihtaessa, ellei eri kilpailulajien arvosteluperusteissa muuta määrätä.



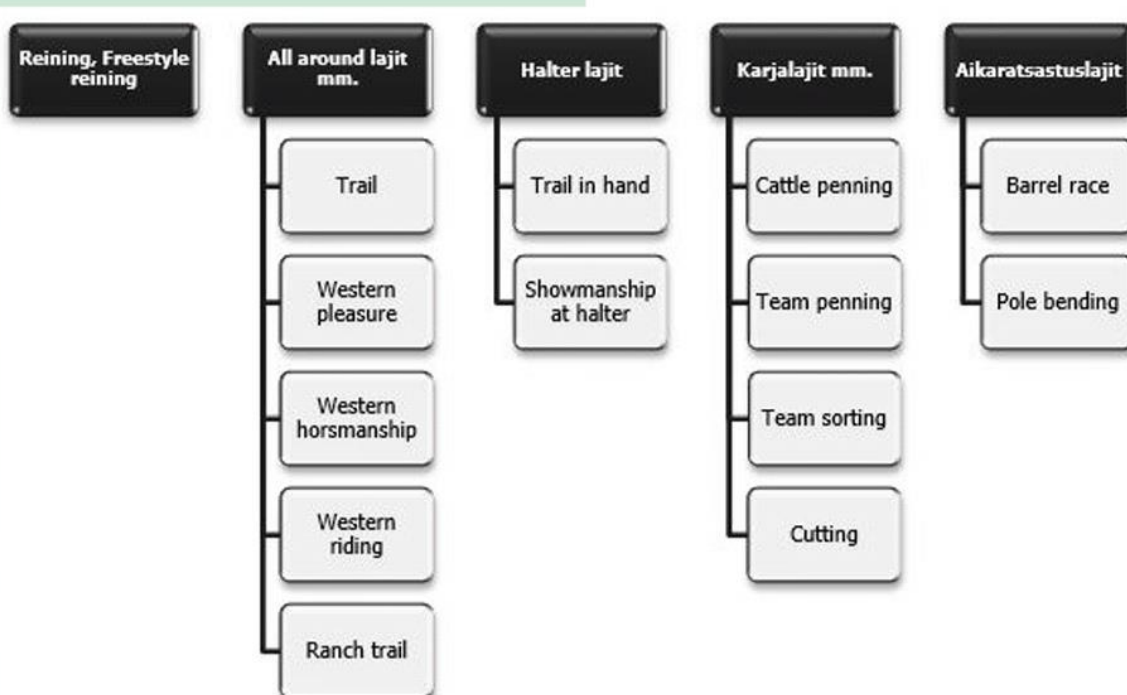
Lännenratsastuksen eri lajit

Lännenratsastuksessa on useita eri lajeja. Ne voidaan jakaa reiningiin, all around-, halter-, aikaratsastus- ja karjalajeihin. Vauhdikkaimpia lajeja ovat reining sekä aikaratsastuslajit, myös karjalajit ovat vauhdikkaampia. Halter -lajeissa hevosen kanssa työskennellään maastakäsin.

Keskeisimmät kilpailtavat lajit Suomessa ovat reining ja all around -lajit. Tuomari piirtää radat kisakohtaisesti, paitsi reiningissä ja western ridingissa valmiit ratapiirroukset löytyvät säännöistä.

All around -lajeista trailissa ja ranch trailissa tehdään erilaisia tehtäviä esimerkiksi portin avaaminen ja puomien ylityksiä, kun taas western pleasuressa arvioidaan hevosta, sen liikkeiden ja askeleiden laatua.

Western horsemanship -lajissa vuorostaan arvostellaan ratsukon yhteistyötä erilaisissa liikkeissä sekä heidän ulkoista olemusta.



Reining

Reiningissä ratsastetaan yksilösuorituksen ennalta määrätty ohjelma laukassa.

Ohjelma sisältää laukkaympyröitä hitaassa ja nopeassa tempossa, laukanvaihtoja, nopeita käännöksiä (rollback ja spin), liukupy-sähdyksiä (sliding stop) ja peruutuksia.

Lajissa arvioidaan ratsukon yhteistyötä. Ratsastajan avut ovat mahdollisimman huomaamattomia ja hevonen on hyvin kontrolloitu sekä yhteistyöhaluinen suorittamaan tehtävät.

Kilpailussa arvioinnissa saa lisäpisteitä erityisen sujuvasta etenemisestä, pitkistä liukupy-sähdyksistä sekä nopeista spineistä.



Kuva: Maria Astikaisen arkisto

Kilpailussa ratsukon arvostelu alkaa välittömästi sen saapuessa kentälle ja päättyy, kunnes viimeinen liike on suoritettu.

Ratsastajan on hallittava hevosen jokainen liike, eikä laji ole pelkästään hevosen ohjaamista vaan vauhdin on oltava koko ajan kontrolloitu.

Parhaimmillaan ratsukon suoritus on silloin, kun hevonen ja ratsastaja suorittavat radan hyvässä yhteistyössä ja ratsastajan avut ovat mahdollisimman huomaamattomat.

Kentälle saapuessaan ratsukolla on 70 pistettä. Suorituspisteitä annetaan jokaisesta ohjelman mukaisesta liikkeestä välillä -1,5 — +1,5 puolen pisteen välein. Pisteissä huomioidaan suorituksen pehmeys, täsmällisyys, asenne ja kuuliaisuus sekä nopeus.

Jos liike on suoritettu virheettömästi ja ilman ansioita pistemäärä on 0 kyseisestä liikkeestä. Säännöissä määrättyissä virheistä tulee virhepisteitä, jotka vähentävät kokonaispistemäärää.

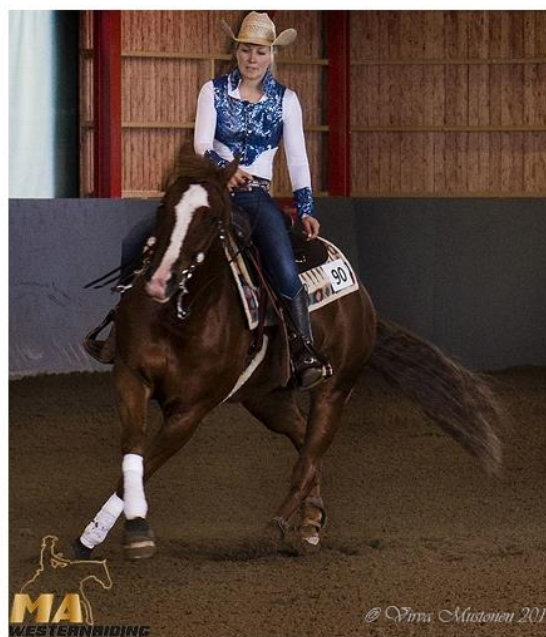


Kuvat: Virva Mustonen 2017

Kilpailusuorituksesta ei saa lainkaan tulosta (no score) esimerkiksi, jos kohtelee hevosta sopimattomasti, käyttää sääntöjen vastaisia varusteita tai käyttäytyy asiattomasti tuomaria kohtaan.

Virhepisteitä annetaan esimerkiksi askellajirikoista, jähmettymisistä spineissä tai roll-backissa. Väärästä laukasta ja laukanvaihtojen myöhästymisestä sekä esimerkiksi ravaamisesta enemmän kuin kaksi askelta annetaan myös virhepisteitä.

Virhepisteet ovat määritelty kilpailusäännöissä tarkemmin.



Nollatuloksen (score of 0) saa esimerkiksi seuraavista virheistä: kangella ratsastaessa on enemmän kuin yksi sormi (etusormi) ohjien välissä, kahden käden käyttö, ohjelman liikkeiden suorittaminen väärässä järjestyksessä tai ohjelmaan kuulumattomien liikkeiden suorittaminen tai esimerkiksi spinin ylimeno enemmän kuin ¼ kierrosta.

Trail

Trailissa radalla on noin kahdeksan erilaista tehtävää ja lajin arvostelu perustuu siihen, kuinka ratsukko suoriutuu niistä. Arvostelussa painotetaan hevosen käyttäytymistä ja tapaa reagoida ratsastajan apuihin.

Ratsukolla on radan alussa 70 pistettä ja tehtävistä annetaan tehtäväkohtaisesti joko plus- tai miinus pisteitä. Rata suoritetaan yksilötehtävänä.

Trail-radan pakollisina tehtävinä ovat portin aukaiseminen sen läpi kulkeminen ja portin sulkeminen, puomien ylittäminen sekä peruutuseste. Portti voi olla naruportti tai mekaaninen työntöportti.

Kuvat: Virva Mustonen 2017



Puomeja radalla täytyy olla vähintään neljä ja ne voidaan asetella suoraan linjaan, kaarevasti tai ristikkäin lisäksi niitä voidaan korottaa askellajista riippuen korkeintaan 30 senttimetriä.

Puomit voidaan vaatia ylitettäväksi missä tahansa askellajissa.

Yleisimpinä valinnaisina esteinä radalla ovat esimerkiksi puisen sillan ylittäminen ratsain, side pass- puomi, serpentiinin muodossa olevat käynti- tai raviesteet, neliön muotoon asetetut puomit, jonka sisällä ratsukko suorittaa määrätyn käännöksen esimerkiksi 360 astetta ja poistuvat sen jälkeen neliön sisältä.



Virhepisteitä saa esimerkiksi kosketuksesta puomiin tai muihin esineisiin radalla, väärästä askellajista tai askelelajirikosta, satulasta kiinni pitämisestä, otteen menetyksestä portilla tai astumisesta esteen rajojen ulkopuolelle.

Suoritus hylätään muun muassa, jos kangella ratsastettaessa käyttää kahta kättä, este suoritetaan väärin tai väärässä järjestyksessä.



Western horsemanship

Lajissa arvostellaan ratsukon yhteistyötä ja ulkoista olemusta. Huomiota kiinnitetään ratsastajan perusistuntaan, liikkeiden täsmälliseen ja pehmeään suorittamiseen niin hevosen kuin ratsastajankin. Luokkaan kuuluu kaksi osaa, yksilöohjelma sekä ryhmäosuus eli railwork, jossa kaikki ratsukot ovat kentällä yhtä aikaa.



Kuvat: Virva Mustonen 2017

Yksilöohjelmassa liikkeinä voi olla käynti, jog, ravi, lisätty ravi, laukka, lisätty laukka suoralla linjalla sekä kaarteita, serpentiinejä, ympyröitä ja kahdeksikkoja. Lisäksi rata voi sisältää askellajien ja liikkeiden yhdistelmiä, peruutuksia suoraan tai kaarevasti, etu- tai takaosakäännöksiä, spinejä, rollbackeja, pohkeenväistöä, side passia, laukanvaihtoja, vastalaukkaa tai esimerkiksi ratsastamista ilman jalustimia.

Ryhmäosuus koostuu käynnistä, jogista ja laukasta vähintään yhteen suuntaan. Lisäksi ratsukoita pyydetään peruuttamaan josakin vaiheessa luokkaa.

Tuomarit huomioivat arvostelussa muun muassa hevosen halukkuutta suorittaa vaaditut liikkeet, ratsastajan istuntaa ja apujen käyttöä. Lisäksi arvioidaan siirtymien täsmällisyyttä ja pehmeyttä sekä hevosen kuntoa ja yleistä terveydentilaa. Ratsastajalla on kevyt ohjastuntuma, mutta tarvittaessa välitön kontrolli pienellä liikkeellä.

Ratsukon yleisvaikutelmassa arvostellaan ratsastajan varmuutta, luottavaisuutta, yleiskuvaa ja istuntaa sekä hevosen fyysistä olemusta. Ratsastajan on pukeuduttava sääntöjen mukaiseen western-asuun ja ulkoasuun on oltava siisti ja huoliteltu.



Hevosen olemuksen arvostelussa otetaan huomioon hevosen kunto ja yleinen terveyden tila. Varusteiden tulisi olla sopivia, puhaita, siistejä ja hyväkuntoisia.

Kilpailuissa käytetään pisteytystä 0-100, jossa 70 pisteen suoritus on keskivertoinen. Kilpailuissa rikkeeksi katsotaan esimerkiksi askellajirikot, liian voimakkaat ratsastajan avut, liian pitkät tai liian lyhyet ohjat.

Western pleasure

Western pleasuessa pääpaino arvostelussa on hevosen liikkeen ja askeleen laadussa. Ratsastaja esittää hevosen löysin ohjin, kuitenkin kontrollin ja kontaktin säilyttäen. Hyvän pleasure hevosen askel on joustava ja sopivan pituinen sen kokoon ja rakenteeseen nähden. Lisäksi askeleen on oltava matkaa voittava ilman suurempia ponnistuksia. Hevosen on liikuttava kaikissa askellajeissa tasapainoisesti, eteenpäin pyrkivästi, vapaasti sekä säännöllisesti.

Hevosen täytyy vastata ratsastajan apuihin herkästi ja siirtymät askellajista toiseen täytyvät olla pehmeät. Maksimipisteet saa hevonen, joka on eteenpäinpyrkivä, tasapainoinen, kuuliainen ja antaa vaikutelman, että sitä on miellyttävä ratsastaa.



Kilpailuissa western pleasure -luokassa kaikki ratsukot ovat kentällä yhtä aikaa. Kilpailijat ratsastavat määrättyssä askellajissa uraa kiertäen, edessä olevan ratsukon voi ohittaa uran sisäpuolelta. Voltti ja radan poikki ratsastaminen katsotaan rikkeeksi ja aiheuttaa ratsukon hylkäämisen. Ratsukot esittävät molempiin suuntiin käyntiä, ravia ja laukkaa sekä lisäksi luokkaan kuuluu myös pysähtyminen ja peruuttaminen.

Ratsukot arvostellaan paremmuusjärjestykseen, eikä arvostelussa käytetä pisteystystä. Ratsukon suoritusta alentavat liian nopea tai hidas tempo, askellajirikot tai väärä laukka

Kuvat: Virva Mustonen 2017



Western riding

Western riding on yksilösuorituslaji, jossa ratsukko tekee useita laukanvaihtoja suoralla tai serpentiiniuralla lisäksi ohjelmaan kuuluu puomin ylitys ja peruutus. Arvostelussa keskitytään hevosen askellajien laatuun, kuuliaisuuteen ja luonteeseen sekä laukanvaihtojen sujuvuuteen. Hevosen tulee olla herkkä, hyvätapainen, irtonaisesti ja kevyesti liikkuva sekä esiinnyttävä sopivassa tempossa.

Hevosta ratsastetaan kevyellä ohjastuntumalla tai kohtuullisen löysin ohjin. Puomien ylitys tehdään ravissa ja laukassa niin, ettei askellaji rikkoonnu tai askel muutu huomattavasti. Radan alussa ratsukolla on 70 pistettä ja tehtävistä annetaan tehtäväkohtaisesti joko plus- tai miinuspisteitä. Virhepisteitä saa esimerkiksi, väärästä askellajista, puomiin koskemisesta, väärästä laukasta tai laukanvaihdosta ravin kautta tai hevosen tottelemattomuudesta.



Kuva: Virva Mustonen 2017

Ranch riding

Ranch riding -lajin tarkoituksena on esitellä hevosen monipuolisuutta, asennetta ja liikettä jäljitellen ranch-hevosen työskentelyä. Lajissa esitellään hevosen kykyä liikkua hyvällä eteenpäinpyrkimyksellä, kuitenkin niin, että hevonen on ratsastajan kontrollissa. Hevonen esitellään kevyellä ohjastuntumalla hevosen kantaessa päänsä luonnollisessa asennossa jokaisessa askellajissa. Hevosen liikkeiden tulisi olla laadukkaita, siirtymien pehmeitä ja oikeanaikaisia. Lajissa arvostetaan hevosen kuuliaisuutta, täsmällisyyttä ja ratsukon yhteistyötä.

Kilpailussa ratsukko suorittaa radan yksitellen, johon kuuluu pakollisia ja valinnaisia liikkeitä. Tuomari valitsee yhden säännöissä olevista valmiista radoista tai laatii radan itse. Rataan kuuluu aina käynti, ravi ja molempiin suuntiin ratsastettava laukka sekä pysähdys ja peruutus. Lisätty ravi ja laukka täytyy olla ainakin yhteen suuntaan, lisätyssä ravissa on sallittua keventää. Valinnaisia liikkeitä ovat side-pass, käännökset 360 astetta tai enemmän, laukanvaihto, puomin/puomien ylitys käynnissä, ravissa tai laukassa tai jokin muu ranch-hevoselle sopiva liike.

Ratsukolla on kentälle saapuessaan 70 pistettä ja jokaisesta ohjelman mukaisesta liikkeestä annetaan miinus- tai pluspisteitä. Kilpailusuorituksesta saa pisteitä 0 — 100 puolen pisteen tarkkuudella. Keskivertosuoritukseksi luokitellaan 70 pisteen suoritus.

Ranch trail

Lajin tarkoituksena on osoittaa lännenhevosen monipuolisuutta ja suoriutumista erilaisista työtehtäviin verrattavista tehtävistä radalla. Lajissa arvostetaan ratsukon liikkeiden oikeanlaista suoritusta, tehokkuutta ja tarkkuutta radan ja esteiden suorittamisessa. Hevosen tulisi olla hyvin koulutettu, valpas ja hyvätapainen lisäksi suositellaan käytettäväksi sopivaa ja hyvin hoidettua niin sanottua työsatulaa sekä muita työnteokoon tarkoitettuja lännenvarusteita. Ranch trail rata tulisi mahdollisuuksien mukaan rakentaa luonnollisiin olosuhteisiin eikä kilpailukentälle, myös esteiden tulisi olla mahdollisimman aitoja ja luonnollisia.

Hevonen esitellään käynnissä, ravissa ja laukassa. Askellajit arvostellaan esteiden väliillä ja ne on merkitty ratapiirrokseseen. Askellajien on oltava eteenpäinpyrkiviä. Ohjat ovat suhteellisen löysällä, kuitenkin niin, että tuntuma suuhun säilyy. Ohjaskäyttä voi vaihtaa, jos esteen suorittaminen sitä edellyttää.

Ranch trailissa pakollisia esteitä ovat maa-puomien yli ratsastaminen vähintään yhdessä askellajissa, portin aukaiseminen, sen läpi kulkeminen ja sulkeminen hevosen selästä käsin, puusillan ylittäminen, peruutuksesta sekä hevosen perässä vedettävä esine. Valinnaisia esteitä ovat esimerkiksi vesieste (pienehkö oja tai lammikko, vastaava keinotekoinen este), ground tie, jossa hevonen jää paikoilleen toisen ohjan roikkuessa maassa, kun ratsastaja esimerkiksi siirtää heinäpaalin paikasta toiseen, sadetakin päälle pukeminen ja riisuminen tai lasson käsitteleminen selästä käsin, hevosen seisossa auliisti paikallaan.

Halter -lajit

Halter -lajeja ovat muun muassa showmanship at halter ja trail at halter (trail in hand). Näissä lajeissa ei ratsasteta, vaan hevonen esitetään tai tehtävät suoritetaan maastakäsin. Hevosta talutetaan riimusta ennalta määrätyn radan mukaisesti.

Showmanship at halter -luokissa hevonen esitellään käynnissä ja ravissa, lisäksi hevonen asetellaan seisomaan, jotta tuomari voi tarkastaa sen. Lajissa ei arvostella hevosen rakennetta, vaan pääpaino arvostelussa kohdistuu esittäjän kykyyn esitellä hevonen tuomarille. Ihannesuorituksena pidetään sellaista, jossa esiintyjä on pukeutunut siististi ja asianmukaisesti western-tyyliseen asuun sekä esittelee hevosen rauhallisin ja varmoin ottein. Esittäjä ei saa koskea hevoseen suorituksen aikana.

Hevosen yleisvaikutelmassa otetaan huomioon hevosen kunto ja ulkonäkö, karvapeitteen on oltava hyvin harjattu ja hyvässä kunnossa. Harjassa ja hännässä ei saa olla koristeita, mutta ne voidaan letittää. Kavioiden tulee olla hyvässä kunnossa, niiden tulee olla puhtaat ja ne voidaan maalata mustaksi, öljytä tai jättää käsittelemättä. Jos hevosella on kengät, täytyy niiden olla sopivat ja naulojen reikien siistit.

Rata on suoritettava täsmällisesti, pehmeästi ja kohtalaisella vauhdilla. Hevosen tulee olla halukas liikkumaan, pysähtymään, kääntymään ja asetumaan tarkistukseen. Hevosta ohjataan mahdollisimman pienillä ääniavuilla ja näkymättömillä muilla avuilla.

Trail at halter -luokassa yleisvaikutelmasa otetaan huomioon hevosien kunto ja ulkonäkö, varusteiden kunto ja sopivuus hevoselle sekä liikkeen virheettömyys. Suorituksen alussa ratsukolla on 70 pistettä, esteiden suorituksesta voi saada plus- tai miinuspisteitä. Esittäjän tulee esiintyä hyvässä ryhdissä, varmasti, kohteliaasti ja urheilijamaisesti koko suorituksen ajan. Hevonen esitetään sen vasemmalta puolelta, eikä siihen saa koskea muuta kuin side-pass tehtävässä.

Rata sisältää neljästä kahdeksaan estettä. Radassa käytettäviä esteitä ovat esimerkiksi vähintään neljän puomin yli taluttaminen, side-pass puomi, käänös etuosan tai takaosan ympäri, portin aukaiseminen, sen läpi kulkeminen ja sen sulkeminen, peruutuseste, puinen silta tai vesieste. Virhepisteitä saa esimerkiksi esteen rajojen ulkopuolelle astuminen, esteestä kieltäytyminen tai väistäminen, esteiden suorittaminen väärin tai väärässä järjestyksessä.

Karja- ja aikaratsastuslajit

Karjalajeja ovat esimerkiksi cattle penning, team penning ja team sorting. Cattle penning on yksilösuorituslaji, jossa erotellaan karjalaumasta tuomarin määräämä nauta erilliseen hoitokarsinaan. Team penningissä on kolme ratsukkoa ja siinä erotellaan kolme tuomarin määräämää nautaa laumasta hoitokarsinaan. Cattle penning ja team penningissä erottelu täytyy tehdä tietyn ajan puitteissa. Team sortingissa kaksi ratsukkoa työskentelee kahdessa pyöröaitauksessa, kuljettaen nautoja numerojärjestyksessä aitauksesta toiseen tietyn ajan puitteissa.

Barrel racing ja pole bending ovat vauhdikkaita aikaratsastuslajeja. Barrel racing radalla on kolme tynnyriä, jotka kierretään määrättyssä järjestyksessä mahdollisimman nopeasti. Tynnyrien tulee pysyä pystyssä, kaatamisesta saa aikarangaistuksen. Pole bendingissä pujotellaan kuutta tolppaa tietyssä järjestyksessä mahdollisimman nopeasti. Tolppien kaatamisesta saa aikarangaistuksen.



Kuva: Maria Astikaisen arkisto

Merkkisuoritukset

Omien tietojen ja taitojen tasoa voi seurata suorittamalla hevostaito- ja ratsastusmerkkejä. Hevostaitomerkit suoritetaan yleensä osissa. Niitä voidaan suorittaa hevoskerhoissa, hevostaitotapahtumissa tai ratsastusleireillä.

Ratsastusmerkkejä voi suorittaa ratsastustuntien-, leirien tai ratsastuskilpailujen yhteydessä edeten omien tavoitteidensa tahdissa. Suomen Ratsastajainliiton jäsenseurojen jäsenet, Green Card ja Green Card Plus jäsenet voivat suorittaa ratsastus- ja hevostaitomerkkejä.

Suomen Ratsastajainliiton jäsen seurat ja -tallit järjestävät merkkisuorituksia. Mahdollisuuksia merkkisuorituksiin voi kysellä omalta tallilta tai seurasta. Kun merkki on suoritettu niin se ilmoitetaan Suomen Ratsastajainliittoon, jossa se merkitään jäsenrekisteriin. Suoritukset tulevat näkyviin seuraavan vuoden jäsenkorttiin.

Lännenratsastusmerkin suoritukseen kuuluvat satulointi ja suitsitus lännenvarusteisiin sekä hyväksyty ratsastuskoe. Suoritus arvioidaan hyväksyty/hylätty periaatteella. Suoritus hylätään esimerkiksi, jos hevosen varustamisessa on turvallisuuteen tai hevosen hyvinvointiin vaikuttavia puutteita, ratsastaja ei suorita, jotain rataan kuuluvaa tehtävää tai tekee sen väärässä kohdassa tai väärään suuntaan.



Kuva: Virva Mustonen 2017

Maastakäsittelymerkin tavoitteena on lisätä tietoisuutta maastakäsittelyn tarpeellisudesta. Se tuo turvallisuutta ja mukavuutta jokapäiväiseen toimintaan hevosen kanssa. Hevosen täytyy kunnioittaa ihmisen omaa aluetta ja ihmisen tulee sitä myös vaatia omien taitojensa mukaan.

Maastakäsittely rataa suorittaessa hevosella on nivelkuolaimet, niitä ei kuitenkaan käytetä merkinantovälineenä vaan merkit tulevat suorittajan kehonkielestä. Hevosen täytyy olla rento, luottavainen ja suorittaa tehtävät halukkaasti yhteistyössä ihmisen kanssa.

Hevosta talutetaan löysillä ohjilla, jolloin hevosen liikkeen rentous ja vapaus tulevat esiin. Merkin suorittajalla on yllään siisti kilpailuasua sekä pakollisena varusteena kypärä, hanskat ja asianmukaiset kengät.



Kuva: Virva Mustonen 2017

Järjestöt

American Quarter Horse Association (AQHA) on Amerikan Quarterhevosyhdistys, joka perustettiin Teksasissa vuonna 1940. Yhdistys on maailman suurin rotujärjestö, sen pääkonttori sijaitsee Amarillossa, Teksasissa. Yhdistyksen yksi päätehtävistä on huolehtia rodun rekisteröinnistä ja sukutaulusta, säilyttäen rodun ominaisuudet. Lisäksi yhdistys tarjoaa erilaisia palveluita jäsenilleen, mitkä edistävät ja kannustavat quarter-hevosien omistamista. Tällaisia ovat esimerkiksi erilaiset koulutusohjelmat, materiaalit ja opetussuunnitelmat. Kilpailulajeja, jotka ovat AQHA:n alaisuudessa on yli 20 erilaista, joten jokaiselle löytyy jotain tasosta ja iästä riippumatta.



Kuva: Virva Mustonen 2017

Suomessa toimii AQHA:n kansainvälinen alayhdistys, **Suomen Quarterhevosyhdistys**. Se on perustettu vuonna 1997, ja sen tarkoituksena on toimia quarterhevosien etujärjestönä Suomessa. Tavoitteena on tehdä quarterhevokset tunnetuksi Suomessa ja antaa tietoa rodusta siitä kiinnostuneille henkilöille. Jäseneksi voivat liittyä kaikki quarterhevosen omistajat sekä rodusta muuten kiinnostuneet ihmiset.

American Paint Horse Association (APHA) on maailman toiseksi suurin rotujärjestö, jolla on jäseniä yli 59 maassa. Paint-hevosia on rekisteröity APHA:n rekisteriin yli miljoona ympäri maailman. Järjestön pääkonttori sijaitsee Texasin Forth Worthissa. Paint-hevokset ovat rakenteeltaan karjahevostyyppisiä ja väritykseltään lehmänkirjavia. Hevosen väri on keskeinen ominaisuus rodulle, kuitenkin hevosen tulee täyttää tarkat puhdasrotuisuusvaatimukset.



Kuva: Virva Mustonen 2017

Jotta hevonen voidaan rekisteröidä APHA:an täytyy hevosen toisen vanhemmista olla rekisteröity American Quarter Horse Associationin, Jockey Clubin (englantilainen täysiverinen) tai mihin tahansa kansainväliseen englantilaisten täysiveristen rekisteriin, jonka Jockey Club on hyväksynyt. Koska lehmänkirjava kuviointi ei periydy automaattisesti, voidaan yksiväriset tai liian vähän valkoista väriä omaavat paintit rekisteröidä Solid Bred/Breeding Stock rekisteriin.

Suomen Paint-hevosyhdistys on perustettu vuonna 2003 ja sen tarkoituksena on edistää, ylläpitää ja kehittää paint-hevos-harrastusta ja kilpailutoimintaa Suomessa. Jäsenille järjestetään opetus-, valmennus- ja neuvontatilaisuuksia sekä kilpailuja. Lisäksi yhdistys on yhteyksissä muihin hevosyhdistyksiin- ja järjestöihin.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä henkilö, joka on täysi-ikäinen ja on hyväksynyt yhdistyksen säännöt sekä omistaa APHA:n rekisteröimän paint- tai breeding stock hevosen. Yhdistyksen kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö, joka haluaa tukea yhdistyksen toimintaa.

National Reining Horse Association (NRHA) perustettiin vuonna 1966. Pääkonttori sijaitsee Oklahomassa. Yhdistyksen tarkoituksena on levittää tietoa reiningistä sekä kehittää lajia. Tavoitteena on myös kannustaa jalostamaan parempia reining-hevosia ja kehittää valmentajien, omistajien ja kasvattajien toimintaa. Suomessa toimii NRHA:n ala-järjestö **NRHA Finland**, jonka tavoitteena on kehittää ja ylläpitää lajin toimintaa Suomessa.



Lähteet:

ASTIKAINEN, Maria 2019-01-04. Länneratsastusvalmentaja, -kilpailija ja yrittäjä. [Haastattelu.] Alapitkä.

AMERICAN QUARTER HORSE ASSOCIATION s.a. AQHA Mission Statement. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: <https://www.aqha.com/web/aqha/aqha-mission-statement>

FINN, Tina 2018. Hevosien asiassa Kari Vepsä. Jyväskylä: Docendo Oy.

HILL, Cherry 2004. Threshold Picture Guide Number 46: Riding Western. Ratsastajan ABC; Länneratsastus (Suom. Marianna Keisalo-Galván.) Helsinki: Perhemediat Oy.

NATIONAL REINING HORSE ASSOCIATION s.a. About NRHA. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: <https://nrha.com/about>

PARTANEN, Roosa 2018. Karjalajit-internet-sivusto. Teamsorting. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: <https://karjalajit.wordpress.com/karjalajit/teamsorting/>

PARTANEN, Roosa 2018. Karjalajit-internet-sivusto. Cattlepenning. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: <https://karjalajit.wordpress.com/karjalajit/cattlepenning/>

PARTANEN, Roosa 2018. Karjalajit-internet-sivusto. Teampenning. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: <https://karjalajit.wordpress.com/karjalajit/teampenning/>

SUOMEN PAINT-HEVOSYHDISTYS s.a. Yhdistys [yhdistyksen kotisivut]. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: http://sphy.org/?page_id=12

SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY s.a. Länneratsastuslajit [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <https://www.ratsastus.fi/lajit/lanneratsastus/lanneratsastuslajit/>

SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY 2019. Länneratsastus sekä kilpailujen järjestämismääräykset- ja ohjeet. Länneratsastussäännöt [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-01-04.] Saatavissa: https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/20476/ksvilanen_2019_muutos.pdf

SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY s.a. Jäsenelle. Testaa taitosi – suorita merkkejä [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <https://www.ratsastus.fi/liity-seuraan/suorita-taitomerkkeja/>

SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY 2016. Ratsastus- ja hevostaitomerkkisäännöt. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/1916/merkkisaannot_2016_nettti_korj2.pdf

SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY s.a. Kilpailu ja valmennus. Kilpailijalle. Tervetuloa mukaan ratsastuksen kilpailumaailmaan! [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <https://www.ratsastus.fi/kilpailu-ja-valmennus/kilpailijalle/>

SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY LÄNNERATSASTUSKOMITEA s.a. Länneratsastus. Lajit [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2018-10-2.] Saatavissa: <http://lanneratsastus.fi/lajit/>

SUOMEN QUARTERHEVOS YHDISTYS s.a. Suomen quarterhevosyhdistys-finnish quarter horse association ry. [Viitattu 2019-03-05.] Saatavissa: <http://www.sqhy.fi/>

WESTERN RIDERS FINLAND RY 2015. Etusivu [kotisivut]. [Viitattu 2019-01-03.] Saatavissa: <http://www.westernriders.fi/>

Linkkejä:

Järjestöjä:

<https://www.aqha.com/>

<https://apha.com/>

<https://nrha.com/>

<http://www.sqhy.fi/>

<http://sphy.org/>

<https://nrha.fi/>

Suomen Ratsastajainliiton sivuja, joissa tietoa lännenratsastuksesta:

<https://www.ratsastus.fi/lajit/lannenratsastus/>

<http://lannenratsastus.fi/>

Hevostaito- ja ratsastusmerkit:

<https://www.ratsastus.fi/jasenelle/suorita-taitomerkkeja/>

Merkkisäännöt:

https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/1916/merkkisaannot_2016_nettil_korj2.pdf

Kilpailujärjestelmä:

<https://www.ratsastus.fi/kilpailu-ja-valmennus/kilpailujarjestelma/>

Kilpailusäännöt 2019:

<https://www.ratsastus.fi/materiaalit/kilpailusaannot/>

Kilpailusäännöt lännenratsastus:

https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/20476/ksvilannen_2019_muutos.pdf

Lännenratsastuksen ratapiirrustuksia:

<https://www.ratsastus.fi/site/assets/fi->

[les/20476/ksvi_2017_lannenratsastus_ratapiirroset.pdf](https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/20476/ksvi_2017_lannenratsastus_ratapiirroset.pdf)

Valmentajia (joilla voimassa oleva SRL:n valmentajalisenssi):

<https://www.ratsastus.fi/kilpailu-ja-valmennus/kilpailunjarjestajalle/toimihenkilolistat/>

Youtube:

AQHA videoita:

https://www.youtube.com/results?search_query=AQHA

<https://www.youtube.com/user/aqhavideo/featured>

NRHA videoita:

https://www.youtube.com/results?search_query=NRHA

Sanasto

APHA = American Paint Horse Association, Amerikan Paint-hevosyhdistys.

AQHA = American Quarter Horse Association, Amerikan Quarterhevosyhdistys.

Jog eli hidas ravi = diagonaalisesti kaksitahtinen, pehmeä ja matkaa voittava askellaji, jonka on oltava puhdas ja tasapainoinen. Jogissa ei milloinkaan kevennetä eli ratsastaja istuu satulassa.

Keskilaukka = hevonen venyttää laukka-askeleiden pituutta ja kulkee askeleiden aikana pidemmän matkan kuin hitaassa laukassa.

Lope eli hidas laukka = kolmitahtinen, rauhallinen ja rytmikäs askellaji. Hevosen olemuksen on oltava rentoutunut ja pehmeä, ja sitä ratsastetaan sille luonnollisessa tempossa hevosen pään ollessa sen rakenteelle sopivassa ja luonnollisessa muodossa.

NRHA = National Reining Horse Association

NRHA Finland = Suomen Reining- hevosyhdistys

Pad = satulan alunen

Rollback = tehdään pysähdys laukasta ja jatketaan välittömästi 180 astetta takaosan ympäri ja palataan vastakkaiseen suuntaan laukaten. Käännös tehdään ilman paikalleen jäämistä jatkuvana liikkeenä pysähdyksestä, hevonen kääntyy sisätakajalan ympäri ja astuu ulkoetujalallaan sisäetujalan etupuolelta.

Run-around = ratsastuskentän/areenan päätyihin tehtävä puolikas ympyrä ennen roll-backiin tai pysähdykseen ratsastusta reiningissä.

Shank bit, curb bit = kankikuolain

Side pass = hevonen kulkee suoraan sivuttain kulkusuuntaansa nähden eli pohkeenväistö suoraan sivulle.

Sliding stop = liukupysähdys laukasta, jossa hevonen liukuu pysähdykseen asettaen takajalkansa alleen etujalkojen jatkaessa liikettä eteenpäin.

Snaffle bit = nivelkuolain

SPHY- FinPHA = Suomen Paint- hevosyhdistys- Finnish Paint Horse Association ry.

SQHY- FinQHA = Suomen Quarter- hevosyhdistys – Finnish Quarter Horse Association ry.

Spin = 360 asteen käännös, jossa hevonen kääntyy sisätakajalkansa ympäri, joka jää maahan ja ulkoetujalka astuu sisäetujalan etupuolelta. Vartalostaan hevosen tulee olla suora ja liikkeen on oltava yhtenäinen.

Stop (pysähdys) = hevonen pysähtyy kääntämättä kintereitään sivusuuntaan, pyöristäen selkensä tuoden takaosansa hyvin alleen sekä myötää päästään ja niskastaan.

Walk eli käynti = luonnollinen nelitahtinen askellaji, jossa hevosen tulee liikkua suorana ja vapain liikkein sekä koko kavion tulee osua maahan. Liikkeen on oltava eteenpäin pyrkivää ja askelten pituuden tulee olla suhteutettuna hevosen kokoon.

